

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

Aquesta transcripció està pendent de verificació i correcció. Pot contenir, doncs, errades de fidelitat i incorreccions lingüístiques i no es pot considerar com una publicació oficial

XV legislatura · cinquè període · sèrie P · número 98

Ple del Parlament

Sessió 46, primera reunió, dimarts 2 de juny de 2026

Presidència del M. H. Sr. Josep Rull i Andreu

Sessió 46.1

La sessió s'obre a ****. Presideix el president del Parlament, acompanyat de la vicepresidenta primera, el vicepresident segon, la secretària primera, el secretari segon, la secretària tercera i la secretària quarta. Assisteixen la Mesa la secretària general, la lletrada major i [lletrats].

de tots els membres de la Mesa, la qual és assistida per la secretària general, la lletrada major i [lletrats].

Al banc del Govern seu el president de la Generalitat, acompanyat de tot el Govern /

Al banc del Govern seu el president de la Generalitat, acompanyat del conseller de la Presidència, la consellera d'Economia i Finances, la consellera d'Interior i Seguretat Pública, el conseller de Justícia i Qualitat Democràtica, la consellera de Territori, Habitatge i Transició Ecològica, la consellera de Salut, la consellera d'Educació i Formació Professional, la consellera de Drets Socials i Inclusió, el conseller d'Empresa i Treball, la consellera d'Igualtat i Feminisme, el conseller d'Unió Europea i Acció Exterior, la consellera de Recerca i Universitats, el conseller d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació, el conseller d'Esports, la consellera de Cultura i el conseller de Política Lingüística.

ORDRE DEL DIA DE LA CONVOCATÒRIA

1. Preguntes amb resposta oral.
2. Projecte de llei de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2026 (tram. 200-00026/15). Govern de la Generalitat. Debat de totalitat i votació de les esmenes a la totalitat presentades (text presentat: BOPC 496,3).

3. Projecte de llei de mesures fiscals, financeres, administratives i del sector públic per al 2026 (tram. 200-00027/15). Govern de la Generalitat. Debat de totalitat i votació de les esmenes a la totalitat presentades (text presentat: BOPC 497, 3).
4. Interpel·lació al Govern sobre la xarxa ferroviària (tram. 300-00314/15). Grup Parlamentari de Junts. Substanciació.
5. Interpel·lació al Govern sobre les polítiques culturals (tram. 300-00313/15). Grup Parlamentari de Junts. Substanciació.
6. Interpel·lació al Govern sobre la internacionalització de la cultura catalana (tram. 300-00300/15). Elena Díaz Torrevejano, Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar. Substanciació.
7. Interpel·lació al Govern sobre la cooperació internacional i les prioritats del Govern (tram. 300-00310/15). Grup Parlamentari de VOX en Catalunya. Substanciació.
8. Interpel·lació al Govern sobre la corrupció institucional i la defensa de l'estat de dret (tram. 300-00315/15). Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya. Substanciació.
9. Interpel·lació al Govern sobre la sobirania digital, la transparència algorítmica i els drets fonamentals en la digitalització de l'Administració de la Generalitat (tram. 300-00312/15). Andrés Garcia Berrio, Grup Parlamentari Comuns. Substanciació.
10. Interpel·lació al Govern sobre el traspàs de la titularitat dels immobles del sistema públic de salut a la Generalitat (tram. 300-00311/15). Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya. Substanciació.
11. Interpel·lació al Govern sobre drets lingüístics i construcció nacional (tram. 300-00309/15). Grup Parlamentari de la Candidatura d'Unitat Popular - Defensem la Terra. Substanciació.
12. Moció subsegüent a la interpel·lació al Govern sobre la situació del sector primari (tram. 302-00252/15). Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya. Debat i votació.

13. Moció subsegüent a la interpel·lació al Govern sobre la situació de la justícia a Catalunya (tram. 302-00253/15). Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya. Debat i votació.

14. Moció subsegüent a la interpel·lació al Govern sobre les polítiques de serveis, prestacions i proteccions socials (tram. 302-00254/15). Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya. Debat i votació.

15. Moció subsegüent a la interpel·lació al Govern sobre les polítiques de joventut (tram. 302-00255/15). Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya. Debat i votació.

16. Moció subsegüent a la interpel·lació al Govern sobre els reptes del sistema educatiu (tram. 302-00256/15). Grup Parlamentari de Junts. Debat i votació.

17. Moció subsegüent a la interpel·lació al Govern sobre les polítiques de seguretat del Govern (tram. 302-00257/15). Grup Parlamentari de Junts. Debat i votació.

18. Moció subsegüent a la interpel·lació al Govern sobre una transició energètica justa, participada i pública que prioritzi espais antropitzats i alternatius (tram. 302-00258/15). Grup Parlamentari de la Candidatura d'Unitat Popular - Defensem la Terra. Debat i votació.

19. Moció subsegüent a la interpel·lació al Govern sobre l'orientació en matèria de transició ecològica, medi ambient i sostenibilitat (tram. 302-00259/15). Grup Parlamentari Comuns. Debat i votació.

20. Moció subsegüent a la interpel·lació al Govern sobre el treball i l'atur estructural (tram. 302-00260/15). Grup Parlamentari de VOX en Catalunya. Debat i votació.

El president

Bona tarda, senyores i senyors diputats. Comença la sessió.

La llista de les preguntes a respondre oralment en el Ple està inclosa en el dossier del Ple. D'acord... Silenci, si us plau. D'acord amb l'article 164 del Reglament se substanciaran demà al matí com a primer punt de l'ordre del dia d'aquesta sessió plenària.

Així mateix, els faig avinent que tres diputats i quatre diputades han delegat el seu vot per a aquesta sessió plenària. Els diputats Carles Puigdemont i Casamajó, Lluís Puig Gordi i Toni Castellà i Clavé i les diputades Jeannine Abella i Xica i Laura Martínez Portell, del Grup Parlamentari de Junts, han delegat el seu vot en la diputada Mònica Sales de la Cruz. Així mateix, la diputada Sònia Martínez i Juli, del Grup Parlamentari de Junts, ha delegat el seu vot en la diputada Mònica Sales de la Cruz per a la sessió del 3 de juny i la diputada Judith Toronjo i Nofuentes, del Grup Parlamentari de Junts ha delegat el seu vot en la diputada Mònica Sales de la Cruz per a la sessió del 3 de juny al matí.

Interpel·lació al Govern sobre el traspàs de la titularitat dels immobles del sistema públic de salut a la Generalitat (posposada)

300-00311/15

A continuació, els faig avinent que, en relació amb el punt 10 de l'ordre del dia, el Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, tal com estableix l'article 160.6 del Reglament, ha sol·licitat, d'acord amb el Govern, posposar la interpel·lació sobre el traspàs de la titularitat dels immobles del sistema públic de salut a la Generalitat per tal que s'incloguin en l'ordre del dia de la propera sessió plenària.

Compliment de la Moció 111/XII, sobre les operacions de rescat a la Mediterrània i les polítiques d'acollida de migrants

Així mateix, i en compliment del que estableix la Moció 111/XII del Parlament de Catalunya sobre les operacions de rescat a la Mediterrània i les polítiques d'acollida de migrants, els informo que, segons les dades oficials de l'Organització Internacional de les Migracions, des de l'inici d'aquest any 2026, hi ha un total de 1.242 víctimes mortes i desaparegudes a la Mediterrània.

Compliment de la Moció 78/XV, sobre la seguretat i la salut en l'àmbit laboral

Finalment, i en compliment del que estableix la moció 78/XV del Parlament de Catalunya sobre la seguretat i la salut en l'àmbit laboral, els informo que, segons les dades oficials de l'Observatori del Treball i Model productiu, en el període de gener a abril de 2026, trenta-tres persones han perdut la vida com a conseqüència d'un accident durant la jornada laboral. En nom de la cambra vull manifestar el reconeixement de tots aquests treballadors i treballadores.

Interpel·lació al Govern sobre la xarxa ferroviària

300-00314/15

El quart punt de l'ordre del dia és la interpel·lació al Govern sobre la xarxa ferroviària. És presentada pel Grup Parlamentari de Junts i, per fer-ne l'exposició, té la paraula la diputada senyora Montse Ortiz i Martí.

Montse Ortiz i Martí

Gràcies, president! Bona tarda, consellera, diputats, diputades. Fa més de cent anys, quan Prat de la Riba va crear la Mancomunitat el 1914, ho va fer entenent les infraestructures i la connexió dels diferents territoris catalans com a eines de cohesió nacional, d'equilibri territorial i de prosperitat. Entenia que connectar el país era també construir el país i, sobretot, que s'havia de construir amb ambició nacional, perquè els països que progressen són aquells que planifiquen les seves infraestructures pensant en el conjunt del país, en les generacions futures i en l'interès general.

I crec que avui aquest continua sent un repte que tenim per endavant. Pensar i planificar Catalunya com un país en xarxa, perquè quan una part del país queda desconnectada, qui perd no és només aquell territori, sinó que és tot el país. I és evident que la mobilitat de Catalunya és un dels principals problemes del país. I la raó és molt simple i és que una mala mobilitat limita el creixement econòmic, limita les oportunitats dels nostres joves i limita la capacitat d'avançar cap a un model més sostenible. És a dir, perdem oportunitats i limitem el país.

La crisi ferroviària és estructural i això ha passat a conseqüència d'anys de deixadesa per part del Govern espanyol que, de manera premeditada, no ha invertit en la xarxa ferroviària del nostre país. Parlem que mentre a Madrid s'ha executat més del cent

vint per cent de les inversions pressupostades, a Catalunya amb prou feines arribàvem al seixanta per cent. I això és greu, perquè aquesta dependència de Madrid ens ha portat a limitar el creixement en valor afegit a Catalunya, a tenir part del país desconnectada i a tenir un model radial que no respon a les necessitats dels catalans.

Per una banda, tenim una xarxa ferroviària envellida, saturada i amb incidències constants i, per altra, una xarxa mal planificada que no connecta el país de punta a punta. I això es veu de manera especialment greu al Camp de Tarragona, al Penedès i a les Terres de l'Ebre, és a dir, al sud de Catalunya, tres vegueries que constitueixen una regió funcional de més de 1,3 milions d'habitants, formada per ciutats mitjanes, municipis rurals i centres econòmics que mantenen relacions constants entre elles. Parlem, doncs, d'uns dels principals pols industrials, logístics, energètics i turístics de Catalunya. I, paradoxalment, és la regió amb més dificultats per connectar-se internament i, de retruc, a la resta del país, perquè el sistema ferroviari actual no està pensat per a la gent que el fa servir. Tenim un coll d'ampolla evident entre Sant Vicenç de Calders i Barcelona. I és aquí on es tensiona la xarxa i on falla el nostre sistema.

Però si ho analitzem, el problema va molt més enllà, perquè el que tenim avui no és només un problema ferroviari, sinó que és un problema del model territorial. S'ha intentat aplicar una lògica metropolitana a un territori que és clarament policèntric. I és que el sistema està pensat només per anar a Barcelona i això no és eficient, no és lògic i molt menys sostenible. Li posaré només alguns exemples, consellera. Entre tres quarts de sis i les onze del matí només hi ha quatre trens que connecten Tortosa i les Terres de l'Ebre amb Tarragona. El mateix nombre connecta la Ribera d'Ebre amb Tarragona i Reus, i la Conca de Barberà només té tres trens. I des del Penedès no hi ha cap tren, cap, que connecti directament amb Tarragona, només combinacions a Sant Vicenç de Calders.

Constatem que les connexions entre el Camp de Tarragona i les Terres de l'Ebre i el Penedès són pràcticament inexistent i, per això, consellera, ens agradaria preguntar-li: Quin és el model ferroviari que el Departament preveu per donar resposta a aquestes necessitats territorials d'aquestes tres vegueries? Perquè és evident que la solució que ens han receptat per abordar la crisi de mobilitat, és a dir, la línia orbital, que en cap cas nosaltres qüestionem, no resol la desconnexió del sud del país. De

fet, l'accentua. I és precisament per això que avui no venim a presentar una queixa. Venim a presentar una proposta.

Junts som una alternativa responsable i entenem que la política no és només diagnosticar problemes, és posar solucions sobre la taula i és escoltar a totes les parts. Com li deia, avui li presentem una proposta impulsada, construïda i dibuixada pels alcaldes, pel món local del Penedès, del Camp de Tarragona i de les Terres de l'Ebre. Però també li plantejem un canvi de mirada. Al sud de Catalunya tenim un sistema fragmentat: serveis de rodalies que funcionen com línies aïllades, serveis regionals que no s'integren i una infraestructura que no treballa com una xarxa. I el que proposem va en direcció contrària, és a dir, una xarxa de rodalies de la Catalunya del sud totalment integrada, que connecti de manera fluida les Terres de l'Ebre, el Camp de Tarragona i el Penedès. I per fer-ho no plantejem esperar vint anys. Plantejem aprofitar millor les infraestructures que ja existeixen i plantejem passar d'una suma de línies a una autèntica xarxa ferroviària territorial. En definitiva, fer funcionar millor les que ja tenim.

I, per això, proposem ampliar l'RT1 per connectar millor l'interior i el litoral, unint Montblanc, Valls, Reus i Sitges. Reordenar l'RT2 per integrar de manera efectiva les Terres de l'Ebre amb el Camp de Tarragona. Impulsar una nova línia RT3 que reforci la mobilitat interior, passant per Valls fins Sant Vicenç de Calders, recuperar la Reus-Roda de Berà creant l'RT4, passant pel Camp de Tarragona, per reforçar també la connectivitat amb la resta del país i integrar l'R13, l'R14, l'R15, l'R16 i l'R17 dins d'una mateixa lògica territorial, perquè avui aquesta agrupació de línies funcionen principalment per connectar el territori amb Barcelona. I el que volem és que aquestes línies de mitja distància deixin de funcionar com a serveis independents i es converteixin en grans eixos de connexió entre les Terres de l'Ebre, el Camp de Tarragona, el Penedès, però també amb la resta del país. Perquè l'objectiu no ha de ser només arribar a Barcelona. L'objectiu és connectar millor Catalunya dins i fora de les vegueries. D'això es tracta el país en xarxa que nosaltres defensem.

D'altra banda, també plantejem actuacions concretes que es podrien impulsar a curt termini, com és el perllongament de l'R8 fins al Penedès per connectar directament el sud del país amb el Vallès, una actuació aprovada en aquest Parlament però que

encara no s'ha materialitzat i per això ens agradaria saber, consellera, en quin punt es troba aquestes actuacions. O bé estudiar alternatives com un *bypass* ferroviari al Vendrell que permeti millorar les connexions entre el Penedès i el Garraf. I, en aquest sentit, ens agradaria saber si el Govern comparteix les necessitats d'avançar cap a una planificació integrada dels serveis de mitjana distància i de rodalies del sud del país i si està disposat a estudiar aquestes propostes concretes dins la futura planificació ferroviària. Nosaltres considerem que si som capaços d'impulsar aquests canvis, estaríem parlant d'un canvi estructural.

I aquí volem afegir-hi una segona reflexió, perquè la diferència clau no és només les línies del mapa que estem dibuixant. És també qui té la capacitat de decidir com funciona el sistema. Perquè el model actual continua sent excessivament centralitzat i, quan les decisions es prenen lluny del territori, les solucions sovint no responen a la realitat del territori.

Per això avui també li plantejarem, consellera, un canvi de governança en dues direccions. Apostem que les vegueries esdevinguin territoris governats des de la proximitat. Han de poder tenir veu en les decisions que afecten a la seva mobilitat, les seves infraestructures i en la planificació del seu futur. I, per això, defensarem que cal dotar de més poder en la presa de decisions a les vegueries, perquè un país en xarxa també necessita una governança en xarxa. I això també ens obliga a obrir el debat sobre la gestió d'aquestes línies. Perquè si la planificació feta des de sis-cents quilòmetres ens ha portat fins aquí, és legítim preguntar-nos si no ha arribat l'hora que Ferrocarrils de la Generalitat assumeixi la gestió d'aquest nou model ferroviari. I Ferrocarrils, si alguna cosa ens ha demostrat, és que són millors gestors i que quan les decisions es prenen des de Catalunya, els resultats també són millors.

Consellera, avui li hem presentat una proposta de país, una proposta que neix del Camp de Tarragona, de les Terres de l'Ebre i del Penedès, però que també està pensada pel conjunt del país, però que, a més, és una proposta que vol posar davant les necessitats de tots els catalans i no altres interessos. I és per això que avui també volem interpel·lar a la resta dels grups parlamentaris, perquè aquesta proposta només serà una realitat si som capaços de construir consensos, perquè no partim de zero. El món local, les plataformes, els usuaris i els agents del territori hi estan treballant. I

també fa temps que des de la Diputació de Tarragona, a través del Grup de Treball Ferroviari, es reivindica la necessitat d'impulsar una millora estructural de les connexions ferroviàries del sud del país que va en aquesta línia que li estem avui presentant en aquest Parlament.

I la pregunta, consellera, és si el seu departament està disposat a liderar els canvis que aquesta realitat exigeix; si està disposat a reordenar la planificació ferroviària del Camp de Tarragona, del Penedès i de les Terres de l'Ebre; si està disposat a construir una xarxa pensada per connectar millor Catalunya, perquè si aconseguim connectar millor aquestes tres vegueries, no només estarem resolent un problema territorial, estarem fent una Catalunya més cohesionada, més competitiva i amb més oportunitats. I aquesta és també l'ambició que esperem del nostre Govern.

I en la rèplica seguiré amb altres propostes.

Moltes gràcies.

El president

Gràcies, senyora diputada. Per respondre, té la paraula l'honorable senyora Sílvia Paneque Sureda, consellera de Territori, Habitatge i Transició Ecològica i portaveu del Govern.

La consellera de Territori, Habitatge i Transició Ecològica (Sílvia Paneque i Sureda)

Gràcies, president. Diputada, li agraeixo el to propositiu. Li dic de debò, vostè ja ho ha dit a l'inici i la veritat és que crec que és el camí, perquè algunes d'aquestes qüestions que vostè em plantejava, malgrat que digui que són immediates, sap que requereixen, com a mínim, d'alguns anys en l'àmbit de formació de nous maquinistes, en l'àmbit de nou material rodant o en l'àmbit de millora de la pròpia infraestructura, però ara m'hi referiré. Però en qualsevol cas, crec que hi ha algunes de les aportacions que feia que són interessants, potser

Fitxer 2

no en el curt, però sí en el mitjà. I, efectivament, si volem arribar-hi cal aquesta planificació. De fet, el dibuix que vostè em feia del corredor del sud i, per tant, des del Penedès, Camp de Tarragona fins a Terres de l'Ebre, és un dibuix desagregat territorialment d'un plantejament que la pròpia Plataforma del Transport Públic i Comissions Obreres, amb treballs amb una mirada global a tot Catalunya, ens han traslladat, que estem treballant conjuntament i que crec que, efectivament, pot donar els seus fruits, no de manera immediata, però sí en la planificació en el mitjà i llarg termini.

Fonamentalment, el plantejament és utilitzar les infraestructures que tenim i les que hem de tenir, amb aquest pla de rodalies 2030 i els que han de continuar, d'una xarxa d'alta velocitat interna catalana, amb mobilitat per demarcacions, amb un sistema de rodalies, efectivament, propi. Aquest és el dibuix, no?, que vostè em traslladava d'aquest àmbit del sud. No és menor que ho faci; és una reivindicació legítima. Efectivament, el corredor del sud és aquell que ha patit i està patint més aquest dèficit d'infraestructures i que, en aquests moments, probablement estigui oferint el pitjor dels serveis, si tenim una mirada global. Per tant, entenc que és legítim, però, finalment, és desagregar territorialment una proposta que també crec que és interessant que la tinguem amb una mirada més global, més enllà, com l'hi dic, d'aquesta demanda legítima.

On ens trobem ara, en aquests moments? Primer, jo crec que la resposta que en aquests moments hem de treballar són aquestes inversions immediates del pla de rodalies del 26 al 30. Era, en global, ho recordo, del 20 al 30, 8.000 milions d'euros; del 2026 al 2030, s'hi han incorporat algunes inversions, sobretot en l'àmbit de tallers, de manteniment, que són aquests 1.700 milions d'euros addicionals que s'hi han incorporat. Per tant, els esforços ara els hem de fer en aquest seguiment d'aquestes inversions immediates, la reparació, ja total, de les desfetes que va causar el temporal, juntament amb la manca de manteniment i la desinversió. En la planificació de l'estratègia ferroviària d'aquí al 2050 és on, efectivament, podem treballar la incorporació d'algunes de les propostes que vostè feia, aquesta mobilitat interna d'aquest sistema de rodalies del Camp de Tarragona, no?, en podríem dir, el del corredor del sud.

El desplegament de Rodalies de Catalunya. M'ha semblat que també proposaria algun model de governança. Jo crec que el que s'està en aquests moments empenyent per part del Govern i amb el Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana, fonamentalment, i també amb el Grup Parlamentari dels Comuns, però amb Esquerra Republicana, aquest desplegament de Rodalies de Catalunya per tal de fer precisament aquest traspàs d'infraestructures –de vies–, i, per tant, també de poder gestionar des de la proximitat. Aquí no sé si m'ha acabat de detallar la governança que vostès voldrien, però, en qualsevol cas, des del Govern interpretem que aquesta nova empresa i aquesta valoració d'actius, aquesta valoració econòmica de com s'han de traspasar aquests actius i el traspàs efectiu és una bona aposta, és un bon camí. De fet, en fi, era una qüestió que estava planificada i preparada des del 2010 i que no s'havia avançat en aquest sentit.

La planificació del pla de serveis. Li estic donant eines de planificació on crec que podem incorporar algunes de les mesures que vostè portava. El pla de serveis, finalment, ens marca... Fixi's, l'estratègia més llarga que tenim és la de 2050, l'estratègia ferroviària –el tren per al pla de rodalies. Per tant, infraestructures. També l'entrada de nou material rodant. El 30 i el 40 podem millorar serveis, i aquí entrarien algunes de les millores que vostè marcava com a legítimes i necessàries des de l'àmbit de Terres de l'Ebre, sobretot. Hem pogut modificar un horari, però faltaria un segon Avant i faltarien millors connectivitats. Aquí, en el pla de serveis ferroviaris, és on podem treballar aquestes millores del propi servei amb les infraestructures que tenim, el 30 i el 40. I aquí hi ha algunes millores, que ara també l'hi detallaré, que es poden incorporar. Per tant, aquest és el marc de planificació que tenim i on podem treballar, efectivament, algunes d'aquestes qüestions. Quan vostè em deia que un *bypass* o el perllongament de l'R8 era en el curt..., bé, no sé si es tan en el curt, eh? Però són qüestions que podem incorporar-hi. L'hi dic de manera molt sincera.

Respecte a Ferrocarrils, que ho assenyalava, no?, com un dels operadors que, efectivament, dona un excel·lent servei en les línies que ja té, i, a partir d'aquest final d'any –final d'any, principis del 27 com a molt tard–, començarà a operar a rodalies de Lleida. Per tant, en aquells moments, Ferrocarrils es situarà, a nivell d'usuaris, al mateix nivell, pràcticament, que l'àmbit de rodalies. Per tant, és una aposta també del

Govern que Ferrocarrils vagi assumint i gestionant algunes de les línies, més enllà de les que té en aquests moments.

Vostè em deia concretament «millores en l'àmbit del corredor del sud». Què tenim ara com a millores immediates que podem oferir. Saben que estem a punt de finalitzar les obres vinculades al túnel del Garraf. No són les últimes, però sí que eren del tot necessàries. Per tant, sense poder aproximar-li encara una data, el corredor sud de rodalies, amb tota la prudència, però començarà a notar ja algunes millores de servei, eh? –hem de diferenciar la infraestructura del servei. Per tant, no estem parlant d'una normalització completa, no estem parlant del dibuix que vostè em feia d'excel·lència en el servei, però sí que, derivat d'aquestes obres i també de les millores de limitacions temporals de velocitat en aquest corredor, crec que podrem millorar el servei.

En el cas de l'R2 Sud, podem, un cop finalitzades aquestes obres, recuperar pràcticament l'oferta que hi havia abans de tota aquesta crisi i fins i tot superior, com l'hi dic, per a la finalització d'aquestes obres. Les relacions amb Sant Vicenç de Calders, amb Vilanova i la Geltrú, Sitges i Garraf; aquí podrem recuperar el servei ferroviari que hi havia previst i que es pot ofertar previ a la crisi de Gelida. Això hauria de reduir –i, per tant, eliminar– els serveis alternatius per carretera que hem hagut d'habilitar durant aquestes obres i, per tant, oferir el servei ferroviari dels trajectes cap a Barcelona. Com l'hi dic, amb tota la prudència, tant els regionals del sud, que ara es veuen molt afectats per aquestes obres, com la connectivitat de Garraf i Penedès cap a Barcelona... –del propi Camp de Tarragona, però també del Penedès i el Garraf–, amb la finalització d'aquestes obres, i a l'espera de les noves obres del Garraf, que estem veient quina ha de ser la manera per tenir l'impacte menor possible altra vegada en el corredor del sud, però s'hi hauran de fer obres, com l'hi dic, això pensem que pot millorar el servei.

L'R13 continuarà afectada per les obres de Picamoixons, de Plana de Picamoixons i de Sant Vicenç de Calders, fins, aproximadament, la primera quinzena del juliol. Per tant, a partir de la segona quinzena de juliol aquí també hem de veure una millora en el propi servei.

Per tant, com l'hi dic, li estic assenyalant fites temporals, d'acord?, per poder incorporar les seves aportacions, però, immediat immediat, aquestes són les millores que podem fer en el corredor del sud, concretament. També altres millores, però, com que vostè s'ha centrat al sud, l'hi centro en el sud.

Vostè em parlava de la lògica metropolitana, i deia que potser l'orbital, tot i que no hi estan en contra –de fet, han defensat aquest projecte, no?–, potser no ve a donar solucions al corredor del sud. Jo en això discrepo, perquè, precisament, amb la línia orbital el que fem és oxigenar també l'àrea metropolitana i Barcelona i afavorir aquesta connectivitat transversal de persones que puguin anar des de Mataró i connectar amb el corredor del sud sense necessitat de passar per Barcelona. Per tant, jo crec que sí, que aquest projecte de línia orbital és una bona notícia també per al corredor del sud, perquè, finalment, ens permet aquesta transversalitat i oxigenar l'àrea metropolitana més estricta respecte a Barcelona.

Per tant, dels tres temes que em plantejava, aquest rodalies, perquè ens entenguem, no?, de la demarcació de Tarragona o del sud, no de manera immediata, però sí que ho estem treballant i amb mirada global, crec que en el mitjà termini sí que podem incorporar-lo. En el mentrestant, ens hem d'esforçar en aquestes infraestructures i millores immediates i en la millora del servei immediat; que el ciutadà, els usuaris vegin millores palpables fins que arribin aquestes infraestructures de més gran envergadura i, per tant, a més llarg termini. I amb la governança que vostè em plantejava, nosaltres apostem molt fermament per Rodalies de Catalunya. Pensem que està donant bons resultats, i és el que ens ha de permetre, precisament, el traspàs dels trens, de les vies que ens han de permetre gestionar-ho des de la proximitat, a través de Ferrocarrils o altres operadores.

Gràcies.

La vicepresidenta primera

Gràcies, consellera. Ara és el torn de rèplica de la diputada, i té la paraula la diputada Montse Ortiz i Martí.

Montse Ortiz i Martí

Gràcies, vicepresidenta. jo, consellera, només un parell de reflexions. El primer, el tren orbital. El tren orbital, ho repeteixo, eh?, no qüestionem el projecte, però no soluciona la desconexió que pateix el sud de Catalunya, perquè al final estem parlant que de les Terres de l'Ebre a Tarragona ja costa arribar-hi. Per tant, que posem els esforços en una infraestructura que ha d'arribar en teoria el 2040, que, ho repetim, està molt bé, però els problemes que pateixen avui al sud del país aquesta infraestructura no els soluciona. I per això nosaltres avui li venim a presentar una sèrie de mesures que creiem que sí que així ho feien.

I, d'altra banda, li agraiïm que ara s'obrin, no?, a acceptar les nostres propostes, perquè després sempre ens diuen que mai en presentem, però és que el problema és que mai es materialitzen. I, de fet, el perllongament de l'R8 l'hem votat en aquest mateix Parlament. El senyor Manel Nadal va agafar el compromís a la Comissió de Territori que seria una realitat, però el més calent segueix a l'aigüera, i la realitat és que l'R8 encara no arriba al Penedès i tampoc no sabem si ho farà i quan ho farà.

I, d'altra banda, a mi m'agradaria també posar el focus en altres infraestructures que creiem que són imprescindibles per això que li deia, eh?, sobretot per connectar el sud del país entre si, però també a la resta de Catalunya. I creiem que el primer que és més important és parlar d'intermodalitat, perquè el futur ferroviari de Catalunya passa inevitablement per una xarxa d'estacions intermodals situades en punts estratègics per vertebrar el territori. També per descongestionar, evidentment, el trànsit, i especialment l'AP-7, i generar noves oportunitats de mobilitat. I parlem, per exemple, de completar la intermodalitat de l'estació Camp de Tarragona a la Secuita, construir les estacions intermodals de Vila-seca i de l'Aldea-Amposta-Tortosa o bé d'impulsar l'estació de Vilafranca del Penedès, que hauria d'estar connectada al tren d'alta velocitat. I per això li volíem preguntar si té previst el Govern establir un calendari concret d'actuacions d'aquestes estacions, que, d'altra banda, han estat anunciades i han agafat els compromisos en diverses ocasions, però que, de moment, ho repetim, no ho veiem mai materialitzat.

Segon, si volem també una Catalunya connectada, especialment a la Catalunya del sud en aquest cas, creiem que també cal una connexió competitiva amb l'aeroport del Prat.

Tercer, el Tramcamp. Defensem que ha de formar part d'una estratègia global de mobilitat. Ha de ser interoperables amb rodalies i amb els serveis de mitjana distància.

I quart, la convivència entre mercaderies i passatgers. Necessitem una xarxa amb més capacitat, i quan mercaderies i passatgers han de passar per la mateixa via, ja sabem què passa, que es col·lapsa. Per això, les futures planificacions ferroviàries han d'incorporar la segregació progressiva, per millorar el servei d'usuaris, però també la competitivitat del transport de mercaderies i assegurar-nos que passin fora dels nuclis urbans, que és un dels altres problemes que pateix la Catalunya del sud.

En definitiva, consellera, avui he tingut l'orgull i l'honor de representar al Parlament la veu dels alcaldes i dels pobles del Camp de Tarragona, de les Terres de l'Ebre i del Penedès, una veu que és unànime del territori, que reclama ser escoltada i respectada. Perquè la proposta que li hem presentat avui suposaria connectar millor aquestes tres vegueries entre elles, també connectar-les molt millor amb la resta del país, reordenar el sistema ferroviari des d'una lògica territorial, resoldre el coll d'ampolla que tenim entre Sant Vicenç de Calders i Barcelona, desplegar una xarxa d'estacions intermodals formades per l'estació de l'Aldea-Tortosa, Camp de Tarragona, Vila-seca i Vilafranca del Penedès i segregat les vies del transport de passatgers i les mercaderies. És a dir, en definitiva, el que suposaria és connectar el sud del país.

I, en paral·lel, cal que ens replantegem com gestionem aquest nou model ferroviari. Vostè em parlava, justament, del traspàs de rodalies, un traspàs que porta dos anys que el van anunciar, pràcticament, i encara no s'ha fet efectiu. Per tant, nosaltres seguirem reclamant una vegada més que Ferrocarrils de la Generalitat ha demostrat que quan les decisions es prenen des de Catalunya els resultats són millors, i la nostra aposta continuarà sent sempre Ferrocarrils de la Generalitat.

En definitiva, volem passar, doncs, d'un sistema que avui no funciona a una xarxa i un sistema que connecten de veritat. I perquè això sigui una realitat, consellera, l'hi repetim: cal voluntat política, cal sumar esforços des del territori, des del conjunt del món local, també des de les plataformes d'usuaris i cal construir amplis consensos també aquí al Parlament. Perquè millorar la connexió del Camp de Tarragona, del Penedès i de les Terres de l'Ebre suposa un benefici per a tot Catalunya.

I acabo. Al principi de la meva intervenció citava Prat de la Riba, i ho feia perquè la Mancomunitat va entendre que les grans transformacions del país neixen d'una idea de país, de la capacitat de convertir les necessitats dels territoris en oportunitats per al conjunt de Catalunya. I aquest és precisament el que li estem explicant avui, perquè governar amb ambició nacional vol dir

Fitxer 3

pensar en el país en el seu conjunt, i vol dir tenir la capacitat de decidir i planificar les infraestructures estratègiques que el país necessita per connectar-lo de punta a punta. Perquè quan una part del país queda desconnectada, li ho repetim, hi perd tot el país. I aquesta és una responsabilitat que ens ha d'interpel·lar a tots.

Moltes. Gràcies.

El president

I per fer la rèplica té la paraula la consellera de Territori, Habitatge i Transició Ecològica i portaveu del Govern.

La consellera de Territori, Habitatge i Transició Ecològica (Sílvia Paneque i Sureda)

Sí, gràcies, diputada. Començo pel final. Vostè em parlava d'ambició nacional. Què és ambició nacional, o què és ser patriota, no, finalment? Des del nostre punt de vista del Govern, és situar objectius àmpliament compartits per la ciutadania de Catalunya i ser capaços, a través de la gestió, de la lleialtat institucional, d'aportar recursos, de fer-los viables i possibles; des del punt de vista del Govern aquesta és l'ambició nacional. I vostè em parlava de la desconexió en alguns territoris. Dubto que trobi algun govern que hagi destinat més recursos econòmics al món rural –després de l'aprovació de l'Estatut dels municipis rurals– dubto que trobi cap govern que hagi destinat més recursos a passar de la Catalunya, com deia Pasqual Maragall, «cap-gros metropolitana...», vostè m'ho assenyalava, a la Catalunya tota i buscar precisament una Catalunya equilibrada territorialment i una Catalunya amb oportunitats de creixement, de connectivitat i d'habitatge arreu de Catalunya. Per tant, en fi, ambició nacional cadascú ho entendreà com l'entengui, però mirada d'una

Catalunya amb equilibri territorial li podria dir cada dimarts polítiques que aprova el Govern de Catalunya, precisament, que van en aquesta direcció (*aplaudiments*); no dubto que vostè també tingui aquesta.

Segona qüestió. Clar, és que ha tret el tramvia del Camp de Tarragona. És a dir, és que ha estat aquest Govern el que ha impulsat el tramvia del Camp de Tarragona. És que, en fi, al final ha començat vostè molt propositiva, però clar, em deia «i això, i això...», la segregació de mercaderies i persones, estem parlant d'un projecte a anys vista, no li dic que no, però estem parlant d'un projecte..., imagini's construir tota una xarxa ferroviària paral·lela en alguns àmbits per transportar mercaderies. Doncs això estem parlant de 40 i 50. Però el tramvia del Camp de Tarragona i d'altres que volem impulsar és gràcies a aquest Govern, que s'ha impulsat, i li diré més, la segona fase ja estem veient com a través de la col·laboració publicoprivada podem precisament agilitzar aquesta construcció, perquè amb els recursos que tenim i amb els recursos que estem obtenint a partir del ministeri de les encomanes, és evident que trigarem molt més temps del que necessita Catalunya, o que aquest salt de modernització efectivament que hem de fer a nivell d'infraestructures a través de la col·laboració publicoprivada, com explicava ahir el president, podem fer un salt només amb sis anys de modernització, que també per altra banda, l'hi haig de dir, a nosaltres també ens agradaria, ens hauria agradat trobar-nos algunes d'aquestes iniciatives ja realitzades. Però en qualsevol cas, acceptem i efectivament li estenem la mà novament, ho hem fet en d'altres ocasions, a totes les aportacions que vinguin en el sentit de modernitzar.

En l'àmbit de l'AP-7 vostè assenyalava també millores. Jo és que em veig amb l'obligació de dir-li: les encomanes iniciades pel Govern anterior d'Esquerra Republicana és aquest Govern que les va desencallar per poder millorar alguns accessos. Tots? No. El que voldríem? No, però sí que alguns accessos i enllaços es pot millorar amb aquestes encomanes.

I respecte al traspàs, aquí també em veig amb l'obligació de dir-li. És que el traspàs es va deixar preparat amb els últims governs de progrés, 2009-2010, i llavors, és veritat, va haver-hi uns anys de crisi i tot el que vostè vulgui, però han passat molts anys i el traspàs no es va impulsar. Si vostès tenien aquest model al cap, haver-lo impulsat, en qualsevol cas. Nosaltres hem impulsat el de Rodalies de Catalunya. Està

donant els seus fruits. En aquests moments tenim tots els actius de l'R1 valorats econòmicament i com s'hauria de fer aquest traspàs a nivell de no només de la pròpia infraestructura, sinó de manteniment al futur d'aquesta infraestructura.

Per tant, s'estan donant passos. Jo li nego la major. Vostè deia que el nivell inversor... Miri, li dono èpoques, a anys anteriors el propi Govern, el 2023 ja es van executar 1.028 milions d'euros més que l'any anterior, que el 22. Això ens situava en la xifra més alta dels registres dels exercicis previs. El 2024 el Ministeri de Transports va superar els 1.200 milions d'euros executats, executats, no dic en projectes, executats a Catalunya. Per tant, no és veritat que no s'estigui invertint. S'està fent el nivell d'inversió més elevat de les últimes dècades en la xarxa ferroviària i també viària. Ara, nosaltres hem escollit la via, sí, del diàleg i del treball conjunt, de l'exigència, i vostès potser van escollir un altra via, la de la confrontació, la del tot o res, que a vegades ens porta el res. Aquesta és la nostra via, està donant els seus resultats, estem a nivells inversors que de fet són els que també impliquen a vegades algunes incidències en la xarxa, i per tant, aquest és el camí que continuarem. I sí, els hi estenem la mà i ens agradaria treballar conjuntament l'estratègia ferroviària a mitjà i llarg termini, perquè és evident que haurà de desenvolupar governs que vindran i crec que és bo que hi hagi, en fi, un acord a nivell de Parlament de veure quina és la Catalunya ferroviària que volem el 30, el 40 i els 50.

Moltes gràcies.

El president

El cinquè punt de l'ordre del dia és la interpel·lació al Govern sobre les polítiques culturals.

Interpel·lació al Govern sobre les polítiques culturals

300-00313/15

És presentada pel Grup Parlamentari de Junts i per fer-ne l'exposició té la paraula el diputat senyor Jordi Bertran i Luengo.

Jordi Bertran i Luengo

Bona tarda. Moltes gràcies, president. Bona tarda, consellera, diputades, diputats. Públic assistent.

Aquesta moció..., aquesta interpel·lació, que acabarà amb moció, és sobre polítiques culturals, i avui, consellera, no em puc estar de començar citant qui va ser quart president d'aquest Parlament, Antoni Rovira i Virgili, arran de la situació que estem travessant aquests dies per la propera visita del Papa. Rovira i Virgili deia: «No reduiran al silenci la nostra llengua nacional, no la trauran de la ploma dels escriptors ni dels llavis del poble». Ho dic, consellera, perquè crec que també vostè té una certa capacitat d'influència i convindria que la nostra llengua i la nostra cultura estiguessin ben presents la setmana que ve aquí a Catalunya i a Barcelona (*aplaudiments*).

Darrerament el Govern ha intentat explicitar la coordinació entre els departaments de Cultura, amb la consellera Hernández, i el Departament d'Educació, amb la consellera Niubó, especialment en temes d'ensenyaments artístics, també de lectura, i és en aquest segon àmbit on intentarem focalitzar la interpel·lació d'avui, un àmbit en què vostè presideix el Consell Nacional de la Lectura i la consellera Niubó n'és la vicepresidenta. En aquest consell hi ha onze càrrecs de Cultura i cinc d'Educació. La realitat és que el vint-i-set per cent dels centres educatius a hores d'ara no disposen de biblioteca escolar, malgrat que el servei és obligatori i que és una necessitat més que evident. Així, la Llei 12/2009, d'educació, estableix que els centres han de tenir-la com a espai d'accés a la informació, suport a l'aprenentatge i foment de la lectura. Igualment, el manifest de l'Associació Internacional..., la Federació Internacional d'Associacions de Biblioteques, lligat a la UNESCO, quan parla de biblioteques escolars, assenyala que constitueixen una eina essencial per a l'equitat educativa, el desenvolupament del pensament crític i l'accés universal al coneixement. Paral·lelament, des que s'avalua la competència lectora, el percentatge d'alumnat amb baixos resultats se situa al deu per cent i els estudis evidencien que la biblioteca escolar contribueix significativament a millorar la comprensió lectora i el rendiment.

El Govern del nostre país establí que el Departament de Cultura, en coordinació amb el d'Educació, tenia la responsabilitat d'elaborar el Pla Nacional del Llibre i la Lectura de Catalunya, especialment mitjançant la Institució de les Lletres Catalanes. Així, també es creà el Consell Nacional de la Lectura per redactar-lo i el pla fou aprovat i

publicat el 2023. El document assegura –i cito textualment– que «un dels aspectes més rellevants és el Pla de millora de les biblioteques escolars, que fomentarà que totes les escoles disposin d'una de pròpia i que esdevinguin un espai de referència i el centre de l'activitat lectora. En aquest sentit –continua el document–, fem referència a l'efecte democratitzador del coneixement i la informació de les biblioteques escolars, independentment de l'origen socioeconòmic de l'estudiantat, així com també a la creació de comunitats culturals amb el llibre i la lectura com a eixos o bé la millora de la convivència i la integració social que suposen, el caràcter d'espais segurs i acollidors o la vinculació amb alguns dels principals valors d'aquesta comunitat educativa l'esperit de col·laboració i l'interès per la cultura».

Segons dades del curs 19-20, només el cinquanta-set per cent de les escoles catalanes disposava d'aquesta biblioteca escolar, xifra lluny de la mitjana estatal, que arribava al vuitanta-dos per cent, i comparant-nos amb les comunitats autònomes érem segons per la cua, només per sobre de les Illes, amb un cinquanta-cinc per cent. En aquest sentit, el Pla de millora de les biblioteques escolars s'inicià en fase pilot als dos cursos 23-24 i 24-25 en 50 centres educatius, 35 de titularitat pública i 15 concertats. Així, el pilotatge als 50 centres havia de suposar la creació d'una xarxa territorial amb una persona que es denomina «bibliotecària guia» des de cada servei educatiu, el programari de gestió corresponent i la formació específica del coordinador o coordinadora i la comissió de la biblioteca, que formarien part del personal docent. El Pla també preveia la dotació econòmica per a la millora de fons bibliogràfics i altres materials i dels mateixos espais. Després d'aquest pilotatge inicial, es preveia accelerar la millora de les biblioteques escolars en 200 centres més i els bibliotecaris adscrits als corresponents serveis educatius. En paral·lel, es defensava incrementar el nombre de centres amb nou programari de gestió, amb la migració des de l'aplicació anterior, obsoleta, en un màxim de cinc cursos.

Malgrat totes aquestes iniciatives i intencions, la situació de les biblioteques escolars continua essent avui preocupant. Hi ha una millora en els darrers cursos, però encara estem en el dèficit del vint-i-set per cent dels equipaments. Per tant, l'evolució és clarament insuficient, sobretot si la comparem amb altres territoris. A més, no totes les biblioteques disposen d'un horari d'obertura adequat ni del personal per garantir el servei, i aquí de vegades és quan es fan trapes. És a dir, actualment potser tenim

més centres, però resulta que de mitjana aquestes biblioteques obren 7,9 hores setmanals, la meitat d'hores que fa 10 anys, l'any 2016. Igualment, s'ha constatat tant a través de professorat com de serveis d'inspecció, que moltes no estan dotades ni dels llibres ni d'altres recursos suficients.

Aquesta situació afecta de manera especialment intensa els centres d'alta complexitat, els entorns vulnerables i els territoris amb menor accés a altres equipaments culturals, on la biblioteca escolar, consellera, és sovint l'únic espai d'accés a la cultura, la informació i la dinamització cultural per a la població en general, però molt especialment per als infants, els adolescents i els joves. Segons les previsions del seu Govern, no serà abans de l'any 2031 que tots els centres disposaran del servei.

En tot cas, el recent acord de 19 de maig per als pressupostos signats entre el Govern i el grup d'Esquerra Republicana preveu, cito, «destinar 18,82 milions d'euros al Pla de Biblioteques Escolars per als 2.350 centres públics. La dotació es destinarà a fons bibliogràfics (parèntesi, incloent llibres sobre diversitat afectiva i de gènere), l'adequació d'espais, biblioteca, recursos complementaris i activitats culturals. També s'incorporaran 25 bibliotecaris guia i es destinaran anualment, i com a despesa estructural, 2,3 milions d'euros. Tot això es desplegarà en els cursos 26, 27 i 28».

Consellera Hernández, com a responsable del Departament que per acord de Govern coordina el Pla Nacional del Llibre i la Lectura, el sector del llibre, els professionals de la gestió cultural, els docents, els inspectors i el nostre grup parlamentari, volem conèixer informacions sobre tres aspectes. El primer, com s'han invertit els 4,5 milions d'euros del Pla Nacional del Llibre i la Lectura, publicat pel Govern per a biblioteques escolars i a raó d'1,5 milions d'euros en els dos exercicis que vostès ja han governat com a com a Govern actual i en l'exercici que estem en marxa, si té alguna informació. Quines partides s'han destinat?

Fitxer 4

Segon aspecte sobre l'anunci. Com es concreta la inversió d'aquests 18,8 milions d'euros, tant pel que fa al calendari com a la compra de llibres i fons diversos,

l'adequació dels espais per tenir aquestes biblioteques, la dinamització de les biblioteques i cultural i la despesa estructural, i, concretament, dins d'aquesta, els recursos humans també.

El tercer bloc, i final, quin percentatge dels 8,3 milions d'euros del pla de llibre i lectura, inclosos al pressupost, que, l'altre dia, amablement, ens va explicar com a propi del Departament de Cultura, està específicament destinat a les biblioteques escolars, i amb quin o quins conceptes.

Espero, consellera, que ens pugui donar una mica de llum a aquesta problemàtica que al sector i als nostres diputats i diputades ens preocupa profundament.

Moltes gràcies.

El president

Per respondre, té la paraula l'honorable senyora Sònia Hernández Almodóvar, consellera de Cultura.

La consellera de Cultura (Sònia Hernández Almodóvar)

Gràcies, president. Moltes gràcies, diputat. Sí, efectivament, i com vostè molt bé ha explicat i vostè sap, des del Departament de Cultura intentem treballar amb la major transversalitat possible, i, indubtablement, amb educació és un dels espais on estem treballant amb més transversalitat.

El CoNCA ho ha plantejat i ens ho ha demanat repetidament. La cultura i l'educació són un binomi indissociable, i nosaltres, evidentment, ens ho ens ho hem fet nostre i ho compartim plenament, com em consta que ho comparteixen també vostès. L'educació no pot anar per una banda i la cultura per una altra.

Efectivament, per donar compliment a això, vam posar en marxa un programa, que vostè coneix molt bé, un programa que fa dos anys que està funcionant, en el què hi ha un seguit de treballadors de cultura que estan inserits en els Serveis Territorials de Cultura, però també amb uns equips tècnics que estan en els departaments, en concret, estan en el Departament de Cultura, i amb un sistema de treball conjunt en el què ens anem trobant periòdicament, a raó de diferents comissions que treballen, en algunes de les quals, una comissió institucional en què estem fins i tot les dues

conselleres per poder donar seguiment i compliment a tot allò que es va plantejant aquest projecte.

Un dels temes que ens preocupa, naturalment, és la lectura. En paral·lel, com vostè molt bé explica, tenim aquest pla del llibre i la lectura, que, com hem explicat en aquests espais que vostè mencionava, doncs, té, en aquest moment, en marxa el cent per cent de totes les seves iniciatives, algunes de les quals estan acabades.

I, sens dubte, una de les més importants, i segur que vostè ho compartirà amb mi, i més complexes també de desplegar, naturalment, és aquesta de les biblioteques escolars.

Les biblioteques escolars són un gran repte. Sens dubte, la millora de la lectura és un dels reptes que tenim en educació, i la consellera Niubó se n'ha fet ressò, i ho té, doncs, integrat en tots els seus plans de treball.

I un dels instruments, de segur, molt important, no només per millorar els índexs lectors, com vostè deia, sinó per moltes altres coses, però també per millorar els índexs lectors, és el pla de biblioteques, que teníem un pla que ja s'havia desplegat, i ara tenim aquest altre pla, que, com vostè deia, doncs, s'ha fet a mode pilot durant tot aquest temps, i que, naturalment, estem compromesos a desplegar.

En aquests moments, el Departament d'Educació, en col·laboració amb el Departament de Cultura, ha dibuixat un pla per poder escalar aquest pla pilot. És a dir, a aquest pla pilot, com vostè deia, ha tingut lloc en alguns centres. Ara s'ha de desplegar a la resta de centres del país, amb aquest horitzó que vostè marcava, i que és un horitzó a mitjà termini, naturalment, perquè és un pla molt ambiciós. I aquests nou pla l'hem treballat conjuntament, perquè, naturalment, i com vostè molt bé deia, des de Cultura hi tenim una responsabilitat i hi tenim a dir.

Vostè ho deia. Hi ha una necessitat d'un nou programari. Aquest nou programari es desplegarà. Això representa recursos importants. Hi haurà, evidentment, també els fons. És molt important que les biblioteques tinguin fons actualitzats, que tinguin fons, que estiguin al dia. I, per suposat, un dels reptes és que les biblioteques estiguin obertes en horari i que no siguin espais que estiguin tancats.

També el fet de que hi hagi un espai físic. Que una biblioteca no sigui una lleixa amb llibres, sinó que sigui un espai on els alumnes, doncs, hi puguin acudir, que tinguin espai de lectura i que tinguin aquest ambient de lectura.

Com li deia, aquest pla l'hem treballat conjuntament. És un pla que vostè sap que és un pla d'educació, que l'ha de desplegar, i que aquesta aportació de diners es farà des d'educació, i l'he vist reflectida en els pressupostos.

I també el que és molt important és la presència d'aquests bibliotecaris guia. Però, per a mi, hi ha coses també importants que estan en el dibuix futur, que és el rol que han de tenir les biblioteques també de barri, les biblioteques municipals, les biblioteques, doncs, de cada un dels pobles i ciutats, com deia, dels barris o de les ciutats.

Tots aquests diners que s'hi posaran, doncs, en aquests moments, es posaran tots des d'educació. I nosaltres estem treballant tant amb el col·legi com amb educació per poder veure com podem també nosaltres reforçar. Sobretot perquè un dels grans reptes és tenir bibliotecaris titulats en aquestes biblioteques.

No podrà ser, i ho sabem, tenir un bibliotecari a cada centre escolar, en els cent mil centres que hi ha a Catalunya, entre d'altres coses, perquè sabem que no hi ha bibliotecaris titulats.

Sap també que estem treballant, justament, per ampliar, doncs, la capacitat de tenir titulats en biblioteconomia que surtin al mercat laboral i a les biblioteques públiques, i, per tant, també a les biblioteques escolars.

Com vostè sap, treballem, doncs, perquè aquest màster, amb aquests alumnes que estaran sortint en aquest màster d'aquí un any, que porten ja un any, i que n'aniran sortint cada any, doncs, estem intentant ampliar amb universitats que puguin sortir més titulats, i també amb el decret, perquè puguin incorporar-se al món laboral i donar servei també en aquestes biblioteques.

Sobre el pressupost de cultura que, com vostè sap, vam presentar la setmana passada, i que, doncs, vam poder presentar unes xifres importantíssimes, amb un pressupost històric per a cultura, amb una incorporació addicional, després de les negociacions dels pressupostos, de 50 milions d'euros més.

Doncs estem estudiant també com podem incorporar més recursos perquè aquestes biblioteques escolars puguin ser una realitat, perquè ens ho demanen les ràtios, els nivells de lectura; ens ho demana, com vostè molt bé deia, el món educatiu; ens ho demana també al món editorial; ens ho demanen els llibreters, i, per suposat, ens ho demanem nosaltres mateixos.

Moltes gràcies.

El president

I tot seguit, per fer la rèplica, té la paraula el diputat senyor Jordi Bertran i Luengo.

Jordi Bertran i Luengo

Bé, gràcies, consellera. Nosaltres, malgrat que sovint ens diuen que no som propositius, continuarem fent propostes. Ja ho saben. I d'aquests 18,8 milions que han inclòs en l'acord, doncs, el que sí que voldrem és que tinguin unes prioritats. És a dir, que no es quedin en tres línies, i aquestes prioritats siguin les que fixi aquest Parlament, precisament, perquè, home, una mica d'indefinió, jo, quan l'escolto, consellera, sí que em quedo, eh?, em quedo una mica preocupat, però vaja.

En tot cas, dins d'aquestes prioritats, entendríem que hi ha l'acceleració de la implementació del servei, de manera que aquest cent per cent sigui realment accelerat.

És a dir, jo, quan sento parlar en algunes mocions, com la que s'ha precedit, no?, d'algunes dades, d'alguns anys, perdó, doncs, em preocupa, i no m'agradaria que les biblioteques també estiguéssim en aquest tempo. I, a més a més, que cobríssim primària, secundària, educació especial i persones adultes, perquè, normalment, hi ha sectors de l'ensenyament que crec que ens els passem, i, en canvi, són prou importants.

Després que es prioritzés el desplegament de les biblioteques escolars en els centres educatius d'alta complexitat, en els entorns socials més vulnerables i en els territoris amb menor accés a equipaments culturals, perquè, és clar, ja que estan els dos departaments implicats i que vostè és la que coordina aquest pla, no?, jo crec que hauria de tenir això com a molt present. És a dir, que comencéssim per als llocs que faran més servei.

L'actualització del conjunt de biblioteques escolars i del seu model, donant resposta a un projecte educatiu de centre i adequat al segle XXI, perquè, de vegades, m'ha agradat això que ha dit de la lleixa, doncs, això també ens ho traslladen bastant els professors, no? És a dir, potser és que estem en una òrbita diferent, i, per tant, caldria que ens asseguréssim en quin segle estem.

Garantir, i aquest és un tema important, la dotació de recursos humans suficients i l'horari d'obertura, al qual en feia referència abans, i això és una proposta superconcreta, amb la dotació d'una dedicació mínima equivalent a mitja jornada de personal docent qualificat, per la dinamització i atenció de cada biblioteca.

M'ha sorprès aquest anunci que ha fet dels bibliotecaris i bibliotecàries també en aquestes biblioteques, perquè no sé com ho farem això, eh? És a dir, vull dir, nosaltres ja amb els docents ens conformem amb que el personal docent estigui mínimament format i pugui atendre aquest servei.

Impulsar una acció coordinada entre els departaments de Cultura i d'Educació per assegurar els fons bibliogràfics suficients a les biblioteques escolars, i amb especial atenció a la literatura infantil i juvenil.

Ho dic perquè corre la brama de que en els diners que no es van executar en els darrers exercicis d'aquest pla, precisament, una part va destinat a fons bibliogràfics, i, per tant, aquesta brama convindria tenir-la en compte. I, sobretot, que el tipus de llibres que hi hagin siguin els més adients.

Accelerar la implementació d'un sistema de gestió bibliotecària en els centres educatius que sigui compatible amb la xarxa de biblioteques públiques, no?, reforçant aquesta cooperació.

Establir mecanismes de cooperació entre el Departament de Cultura, el d'Educació i els ajuntaments perquè els fons bibliogràfics que s'incorporin també tinguin una mirada cap al patrimoni cultural, immaterial i literari més local, més del territori, no?, i, en especial, amb recursos idonis per les edats dels infants, adolescents i joves usuaris.

Facilitar que cada biblioteca escolar doni a conèixer els autors i les autores de l'àmbit territorial immediat. Afavorir col·laboracions i aliances amb les biblioteques públiques

de l'entorn. Promoure la denominació d'aquestes biblioteques escolars amb noms de personalitats rellevants de les lletres catalanes, amb especial consideració per l'autoria local i l'equitat de gènere. I, finalment, desenvolupar plans de dinamització que fomentin l'ús actiu d'aquestes biblioteques i l'hàbit lector.

I acabo amb una pregunta ràpida, que és... M'ha semblat escoltar que ha dit que tots els fons provenen, en aquest pressupost, del Departament d'Educació, i, en canvi, vostè, l'altre dia, en la compareixença, ens va dir, va sortir un *pantallazo* que hi havia 8,3 milions d'euros en el pla del llibre i lectura inclosos en el pressupost del departament, i entenem que també hi haurà alguna part, com a mínim, no ho sé, se m'acudeix per als fons bibliogràfics per a aquestes biblioteques, però vaja, en tot cas, si ens ho pot aclarir...

Moltes gràcies.

El president

I per respondre, té la paraula la consellera de Cultura.

La consellera de Cultura (Sònia Hernández Almodóvar)

Gràcies, president. Jo li agraeixo, i ho sap que ho faig francament, li agraeixo que, com a mínim, en cultura, i ho van poder també dir l'altre dia, vostè mateix ho va dir a la Comissió de Cultura, procurem, doncs, fer propostes per treballar i per avançar.

I jo li agraeixo totes aquestes propostes que fa, algunes de les quals segur que nosaltres, doncs, les tenim incorporades. Però li agraeixo que, efectivament, m'hagi fet una llista de coses

Fitxer 5

a tenir en compte, que li puc garantir que puc compartir amb vostè perfectament i que, per tant, en prenc nota. Li dic que moltes d'elles, segurament, ja les tenim en compte, però en tot cas en podem parlar amb més calma per avançar en aquest sentit. Naturalment, una de les prioritzacions han de ser aquelles zones, aquells territoris i aquelles escoles en què, per motius diferents –perquè són escoles d'atenció especial, perquè són centres potser més allunyats de biblioteques públiques a l'abast– puguin

ser els centres que puguin estar prioritzats. Naturalment, comparteixo amb vostè que això ha de ser així. No pot ser d'una altra manera.

També que els professionals, evidentment, hauran de ser docents amb formació. Jo no sé si no m'he explicat bé. Segurament no ho he fet. Jo el que he dit és que és impossible tenir 7.000 bibliotecaris al mercat, que serien els que necessitaríem –o gairebé 7.000– per cobrir totes aquestes biblioteques i, per tant, el que deia és el contrari. Necessitem més bibliotecaris, bibliotecaris titulats. Necessitem que aquests bibliotecaris guies siguin bibliotecaris titulats i necessitem, per descomptat, que hi hagi docents que puguin estar alliberats per fer aquesta feina, i que no l'hagin de fer a més a més i amb horaris compartits amb altres tasques, perquè llavors no tindria cap mena de sentit. Per tant, comparteixo plenament amb vostè això i plenament també que aquests bibliotecaris hauran de tenir, a través d'aquests bibliotecaris guies i segurament també treballant amb les biblioteques de proximitat, una formació específica per poder fer de bibliotecaris i no d'ensenyants en aquest àmbit.

Per descomptat, és un objectiu nostre assegurar que hi hagi aquests fons –també ho és de la consellera d'Educació– i que aquests fons siguin, naturalment, a tots els nivells, per a totes les biblioteques escolars, també per a aquelles que puguin ser d'adults, naturalment, i amb especial mirada en el llibre infantil i juvenil sense cap dubte. I que siguin llibres, per descomptat, de qualitat i llibres que estiguin triats a partir d'uns estàndards i d'uns estàndards compartits per la comunitat educativa i pel món de la cultura, pel món editorial.

Li prenc nota de promoure noms que estiguin vinculats a personalitats del món de la cultura i de la lectura. Per què no? Pot ser una iniciativa molt bonica, és clar que sí. I també, naturalment, que aquestes biblioteques han de treballar –com li deia; li deia jo mateixa– cooperant amb tota aquesta xarxa de biblioteques locals. No podrà ser d'una altra manera. Aquestes escoles hauran de treballar, tenen unes biblioteques de proximitat, de referència, que fan una feina excel·lent, i, per descomptat, hi hauran d'estar vinculades.

Moltes gràcies.

El president

El sisè punt de l'ordre del dia és la interpel·lació al Govern sobre la internacionalització de la cultura catalana.

Interpel·lació al Govern sobre la internacionalització de la cultura catalana

300-00300/15

És presentada pel Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar i, per fer-ne l'exposició, té la paraula la diputada senyora Rocio Garcia Pérez.

Rocio Garcia Pérez

Gracias. Gràcies, president. Molt bona tarda a tothom. Honorable consellera, la cultura catalana passa per un moment molt... Torno a començar. *(L'orador riu.)* La cultura catalana passa per un bon moment. Està recuperant lideratge i projecció, el que ens porta a pensar que Catalunya està més preparada que mai per proveir contingut artístic de qualitat al món. Les notícies de les darreres setmanes així ho demostren. Hi ha una important presència dels nostres sectors estratègics en fires, festivals, certàmens internacionals, i el cinema català torna a guanyar protagonisme.

Catalunya i el seu audiovisual va triomfar al passat Festival de Cannes amb la selecció de set produccions amb segell català, on la indústria catalana va participar amb més de seixanta empreses i cent cinquanta professionals del sector assistents. La llengua catalana té, doncs, projecció mundial a través del nostre cinema. A més, fa pocs dies coneixíem la notícia que la literatura catalana serà la convidada d'honor a la propera Fira del Llibre de Torí i que l'Institut Ramon Llull liderarà la participació de Catalunya en la cita internacional més important de l'escenografia contemporània, la Quadriennial de Praga 2027.

Aquests són només alguns dels exemples que ens porten a dedicar aquesta interpel·lació a la internacionalització de la cultura catalana i a parlar de la seva rellevància en el marc de les polítiques públiques culturals del seu departament i una de les prioritats de la legislatura del Govern. Fa temps que les mirades estan posades a Catalunya i en la seva força creativa i de projecció a l'exterior. Recordem que el passat setembre la UNESCO convocava a Barcelona el Congrés Mondiacult, que

aplegava més de 160 països per debatre sobre el valor de la cultura en un món globalitzat, acordant-se moltes coses, però també incorporar la cultura als objectius ODS 2030.

A començar a caminar, també recentment, la programació de l'Any Pau Casals, gran compositor vendrellenc, pel seu llegat musical universal, pel seu compromís amb la pau. Les seves paraules ens ressonen a tots i a totes en català a la seu de Nacions Unides, també per enfrontar-se als feixismes emergents a l'Europa dels anys 30 del segle passat. O pel proper 10 de juny, una fita històrica en la qual es commemorarà el centenari de la mort d'Antoni Gaudí i el món mirarà a Barcelona i a la Basílica de la Sagrada Família i al seu patrimoni en la inauguració de la Torre de Jesucrist, projectant la figura del geni més gran que ha donat Catalunya al món i referent del modernisme i del catalanisme cultural. Per tant, recordem que les polítiques d'internacionalització de la cultura començaven, arrencaven als anys vuitanta, però que el moment actual requereix de noves mirades si l'entendem com un punt de trobada, d'intercanvi, d'enriquiment cultural per a les persones diferents.

Consellera Hernández, com ja ens va avançar en els pressupostos que presentava fa uns dies a la Comissió, el Govern ha acordat amb els grups d'Esquerra Republicana i de Comuns un increment històric per a la cultura. Un 41 per cent d'increment respecte al pressupost del 23, que venen a ajudar i enfortir també les partides d'internacionalització de la cultura catalana. I voldria que ens pugui explicar com podran avançar els programes de cooperació cultural gràcies a aquests pressupostos, com s'enfortiran les indústries creatives, d'art, d'innovació, el talent, la capacitat creadora i les produccions artístiques, i quin és el paper que tindran les institucions com l'Institut Ramon Llull o el mateix ICEC, així com el conjunt del teixit cultural del país.

Per al nostre grup parlamentari, per al Partit dels Socialistes de Catalunya, la cultura és una prioritat. El Govern està demostrant que aposta per la cultura, ha posat els valors democràtics, la ciutadania i els drets culturals en el centre de les polítiques públiques per també alhora enfortir les bases del sistema cultural. Per tot i el bon moment que té per endavant la cultura, gràcies a aquests pressupostos que s'han acordat, som conscients que queden compromisos i encara camí per fer, com és

assolir el dos per cent en aquesta legislatura. I aquests 574 milions d'euros venen justament a ajudar la cultura i el català també, perquè volem que sigui oficial a les institucions europees –molt benvingut, conseller–, cosa que serà una realitat quan el Partit Popular deixi de bloquejar definitivament l'aprovació i la incorporació de la llengua catalana com a llengua oficial a Europa.

Consellera, fa uns dies, en la ponència parlamentària de la Llei de Drets Culturals, l'associació Dones Visuals ens feia un esment important i que jo he volgut traslladar avui aquí i ens feia una pregunta: què és la cultura? Citant la cineasta argentina Lucrecia Martel, afirmava que la cultura és un intercanvi que serveix per crear un destí comú per inventar el món. I això ens ha fet pensar si la cultura pot ajudar-nos a construir la nostra mirada sobre el món en un moment històric en el qual vivim, en aquest món globalitzat del qual formem també part.

Sens dubte, la cultura és l'eina que enforteix els valors democràtics i les llibertats. La democràcia necessita de les polítiques públiques culturals i de la gent de la cultura per defensar les llibertats i els drets de tothom. La cultura ens ajudarà a poder ser i protegir-se de la desinformació, dels populismes, dels extremismes, dels radicalismes i dels autoritarismes, que volen guanyar espai polític. La cultura pot aturar-los, sens dubte. I volem més cultura. Per això volem més cultura, i més internacionalització, per fer arribar el talent i la llengua catalana arreu.

I també ens fem una altra pregunta: pot l'art i la cultura que neix i que s'està creant a Catalunya ser també un mirall per a les societats democràtiques diem europees, però també de la resta del món? Aquestes que volen fer avançar i defensar el progrés compartit i que no volen que tornem al passat, i que són diverses i plurals i que se senten orgullosos de ser-ho i que volen continuar defensant els valors europeus i els drets que tant ha costat conquerir. I si fos aquesta l'oportunitat que tenen artistes i creadores catalanes per alçar la veu i mostrar tota la força que té la cultura catalana i el català per fer-se més indispensable que mai defensant aquests valors democràtics, la llibertat d'expressió i de creació que sí que es pot viure a Catalunya? Poden ser les polítiques públiques, culturals progressistes que s'estan implementant a Catalunya les que poden ser refugi i referent per a molts altres creadors i artistes internacionals en altres països que no ho poden ser?

Creiem que la internacionalització de la cultura catalana és alhora un motor de dinamisme econòmic i que el Departament de Cultura té com una de les seves línies de treball construir aquests mercats amplis amb el camí de la promoció de la creació artística a l'exterior. I aquesta promoció, com es fa? Com la fa el Departament? Vostè ho sap molt millor que jo. Doncs donant suport a artistes, a creadores, de les arts escèniques, de les arts visuals, al sector audiovisual, cineastes, escriptors i escriptores, que tenen l'oportunitat, de la mà del Govern de la Generalitat, de dur la seva obra als principals escenaris i mercats internacionals. I aquesta és una de les funcions de l'ICEC: ajudar les empreses culturals catalanes en la seva internacionalització, tot promovent la participació en fires i en mercats culturals internacionals de primer nivell i estratègics, com és l'audiovisual i el cinema, que tants èxits ens està donant.

El suport de l'ICEC a la promoció de la cultura catalana va en diferents sentits: a través de l'organització d'activitats de promoció d'artistes, de les empreses catalanes, de les entitats també de cultura popular, a més d'oferir servei i eines i assessoraments a professionals i empreses culturals interessades a accedir i a promocionar-se en mercats estratègics. Per tant, consellera, el procés creatiu i artístic parteix de fer-se preguntes i donar respostes a les necessitats de la ciutadania és la funció de la política. Per tant, les accions que el seu departament està duent a terme per encaminar la internacionalització de la cultura catalana creiem que ajuda al diàleg artístic i que projecta els sectors i les empreses culturals alhora.

I permeti'm, per acabar, que tingui un reconeixement –i m'ho permetrà, perquè em coneix bé– a una artista del Baix Llobregat, de la meua comarca, a Rosalia. No me'n puc estar, de fer una referència a la compositora i cantant de Sant Esteve Sesrovires, formada a l'ESMUC. Una de les artistes que en aquests darrers mesos creiem que està portant Catalunya i la llengua catalana al cim, en tots els sentits, i als reconeixements internacionals. No me'n podia estar; vostè ho sap. I per tot això i per tot el que he exposat, ens agradaria que pogués aprofundir sobre aquestes qüestions plantejades i també volia aprofitar també al seu departament, als servidors i servidores públiques que tant treballen per dur a terme aquestes polítiques públiques conjuntament amb el seu lideratge. I també aprofito i amb el conseller d'Exteriors i la

Unió Europea, perquè sé que treballen de la mà per la internacionalització de la cultura catalana.

Moltes gràcies.

El president

Per respondre té la paraula l'honorable senyora Sònia Hernández Almodóvar, consellera de Cultura.

La consellera de Cultura (Sònia Hernández Almodóvar)

Gràcies, president. Moltes gràcies, diputada Garcia. Parlar d'internacionalització de la cultura catalana és parlar d'ambició col·lectiva, de la voluntat d'un país de projectar-se i dialogar amb el món amb veu pròpia, des de la creativitat, des del talent i des de la llengua que ens singularitza. Per això, la presència internacional de la llengua, la literatura, les arts i la creativitat catalana és una eina útil de diplomàcia cultural, una manera d'establir un diàleg al món des dels imaginaris i els valors que ens singularitzen, com vostè deia, i ens expliquen com a societat diversa i plural que som.

Tenim una cultura arrelada, que ve de lluny, i alhora que qüestiona i que incomoda quan cal, que genera pensament crític. Una cultura que assumeix la complexitat del món que habitem perquè és reflex d'una societat també complexa. I això ens permet parlar de tu a tu amb les altres

Fitxer 6

cultures del nostre entorn i del món. Com diu Perejaume: "Els llocs, en allò més essencial que és pesar en el món, no rivalitzen. Tots tenen la seva superfície de pes". Avui la cultura catalana és present als principals espais internacionals de creació, de debat i d'intercanvi d'idees. La cultura catalana hi és i se l'espera. Vostè ho ha explicat molt bé. Ho veiem en el cinema, que és present de manera estable i destacada als mercats i festivals més importants del món. Ja no és anècdota. És un costum. Ho veiem en la música, la dansa i el teatre que formen part dels principals circuits i programacions de referència a Europa i al món sencer. I ho veiem també en les arts visuals, el disseny i l'arquitectura, amb presència en espais prestigiosos i en grans

mercats internacionals. Però sobretot ho veiem amb la capacitat dels nostres creadors d'interpel·lar i connectar amb públics molt diversos i d'arreu del món.

I tot això no és fruit de la casualitat, com li deia. És el resultat d'un ecosistema cultural viu, potent, creatiu i compromès. Però també és fruit d'una estratègia clara impulsada per les administracions catalanes i pel Govern de Catalunya. Tenim la voluntat que la cultura catalana dialogui amb el món en tots els àmbits de la creació i del coneixement. Volem teixir xarxes de complicitat i cooperació internacional a partir d'allò que ens singularitza com a cultura. I volem obrir les portes del món als nostres creadors, als artistes, a les empreses i als equipaments culturals del país, perquè internacionalitzar la cultura no és només exportar produccions o participar en festivals, que també. És situar Catalunya en la conversa global. És construir ponts i generar intercanvis, és contribuir als grans debats contemporanis.

Per això, mitjançant l'Institut Ramon Llull, que és la principal eina de projecció de la cultura catalana i també a través de l'acció internacional de l'ICEC, com vostè explicava, donem suport a artistes, institucions, entitats, empreses i projectes culturals perquè tinguin veu pròpia en aquesta conversa global. I ho fem sobretot acompanyant-los en l'intercanvi i la col·laboració en els àmbits de la literatura i la traducció, les arts escèniques, el cinema, la música, les arts visuals i la cultura popular també. Gràcies a tot això, avui la cultura catalana és present en espais, en grans espais de producció, en residències d'artistes, mercats, xarxes, circuits i grans esdeveniments culturals d'arreu del món.

Permetin-me explicar tres exemples ben recents que ho posen de manifest. Vostè feia esment a alguns d'ells. La Biennal de Venècia, un dels grans escenaris mundials de l'art contemporani en què es va inaugurar fa pocs dies, compta amb un pavelló propi de Catalunya des de fa molts, molts anys. Aquest any amb una instal·lació de Clàudia Pagès Rabal, curada per Elise Lammer que connecta patrimoni, memòria i reflexió crítica sobre els sistemes de coneixement de poder. Però és un projecte artístic profundament vinculat a la història industrial de Catalunya i, a través dels molins paperers del Penedès i de l'Anoia i de la força de l'aigua, que a Venècia adquireix, evidentment, un simbolisme molt especial.

Un altre exemple, vostè l'esmentava també, el Festival de Cannes, el més prestigiós del món, i que justament juntament amb altres com Venècia, Berlín o Sundance, estan definint un tipus de cinema que triomfa en audiència i recaptació al marge dels grans estudis. En aquesta edició, va comptar amb deu produccions vinculades al nostre cinema, seleccionades a diferents seccions, la presència catalana més gran des de la història del festival. És encoratjador, creguin-me, que una pel·lícula en versió original en català, com *Viva*, dirigida i interpretada per Aina Clotet, hagi estat premiada i ovacionada a la *Semaine de la Critique* del Festival de Cannes. Perquè filmar en català és una manera de contribuir a que la nostra llengua gaudeixi, gaudeixi de prestigi i que es projecti al món a través de les pantalles. La mateixa Aina Clotet deia: «Rodo en català perquè és la meva llengua».

I el tercer exemple. Fa poc s'ha celebrat la Fira del Llibre de Torí, i també ho esmentava vostè, amb molta presència d'editors i agents literaris del sector editorial català, i s'ha anunciat que la literatura catalana serà convidada d'honor a l'edició de 2027. Aquest fet s'inscriu en un context de creixement de la presència de la nostra literatura al mercat italià, en concret, tant en nombre de traduccions com en l'interès creixent d'universitats i centres d'ensenyament per la llengua i la cultura catalanes, i serà una oportunitat per connectar amb nous públics i establir vincles a més llarg termini.

Al costat d'aquests exemples, que han tingut lloc les darreres setmanes, podríem citar-ne d'altres que s'han produït aquest any. En primer lloc, i molt recentment, el premi Ernst von Siemens de Música 2026, considerat el premi Nobel de la Música, que el mestre Savall va recollir a Munic la setmana passada i vam poder acompanyar amb moltíssima emoció i amb moltíssim d'orgull. Els concerts de l'Orfeó Català i el Cor de Cambra del Palau a Los Angeles, dirigits per Gustavo Dudamel, i la presència de la pel·lícula *Sirat* als Oscars, com saben. La gira europea de La Veronal amb l'espectacle *La mort i la primavera*, produït pel Teatre Nacional de Catalunya i el ressò internacional, ho deia també vostè, amb molt d'orgull de la gira de Rosalía, que tots vostès coneixen també perfectament.

També puc citar altres accions que s'esdevindran properament, com la participació d'Helena Mateos a la Quadriennal d'Arts Escèniques de Praga aquest mes de juny,

el concert de Maria del Mar Bonet a l'Olympia de París a l'octubre o el Focus de circ català a Alemanya durant tots aquests anys..., durant aquest any 2026, en la majoria d'aquests casos amb acompanyament del Departament de Cultura. I moltes presències més a festivals diversos com Torí, Beijing, Leipzig, Frankfurt i a totes les ciutats del món.

Per fer possible tot aquest acompanyament i projectar la cultura catalana al lloc que li correspon, entre altres cultures del món, cal una aposta governamental ferma i sostinguda en el temps. Així, el 2026 l'Institut Ramon Llull té un pressupost de 18,5 milions d'euros. Són tres milions d'euros més que en el darrer exercici. Uns recursos que destina a programes i ajuts per a la mobilitat i la residència d'artistes, per a la traducció i promoció d'obres, i també per a la docència de la llengua i la cultura catalanes en més de cent trenta universitats d'arreu del món. I amb els recursos extraordinaris, l'Institut estendrà l'ensenyament de la llengua catalana al món més enllà de l'àmbit universitari, una demanda creixent a la que volem donar resposta i ho farem per primera vegada.

Per la seva banda, l'ICEC destinarà 7 milions d'euros a les accions d'internacionalització, un quaranta-nou per cent més que el pressupost inicial del 23, que era de 4,5 milions. Com veuen, doncs, des del Govern fem una aposta ferma i decidida per la projecció internacional de la cultura catalana, amb més de 25 milions d'euros el 2026, un total de 6 milions més en el pressupost del 26.

Permetin-me acabar amb un agraïment sincer a tots els artistes, creadors, professionals, entitats, empreses que fan possible i contribueixen de manera decisiva a posicionar la cultura catalana al màxim nivell internacional. Totes i tots estem construint una cultura oberta, cada cop més connectada i més influent al món, una cultura que parla amb veu pròpia dins d'aquesta gran conversa global.

Moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies, consellera.

Interpel·lació al Govern sobre la cooperació internacional i les prioritats del Govern

300-00310/15

El setè punt de l'ordre del dia és la interpel·lació al Govern sobre la cooperació internacional i les prioritats del Govern. És presentada pel Grup Parlamentari de VOX en Cataluña i, per fer-ne l'exposició, té la paraula el diputat senyor Alberto Tarradas Paneque.

Alberto Tarradas Paneque

Moltes gràcies, president. Bona tarda, senyor conseller, senyores i senyors diputats. Durant aquest Ple, presumiblement, la majoria que dona suport al govern donarà llum verda als seus pressupostos i les comptes públiques, conseller, revelen exactament quines són les prioritats del Govern. Ens diuen a qui protegeixen, a qui beneficien, què prioritzen i què han decidit deixar per més endavant. Els catalans vivim una situació límit en matèria d'habitatge. Vivim una situació límit quant a la saturació dels serveis públics: pressió migratòria, inseguretat, pèrdua constant del poder adquisitiu de les famílies.

I, en aquest context, saben els catalans quina és la partida pressupostària que més ha crescut de tota la Generalitat? Exactament, Acció exterior i cooperació al desenvolupament, 143 milions d'euros extrets directament de les nòmines dels treballadors, dels autònoms, dels empresaris catalans –per cert, els ciutadans que suporten una pressió fiscal més alta de tot Espanya– tot per finançar un entramat burocràtic de representació institucional i de política exterior, un cos de diplomàtics sense cap competència, desenes d'ambaixadors cent-mileuristes i la joia de la corona progre, la cooperació internacional.

Els buròcrates han establert que, per garantir la seva suposada idíl·lica i impossible justícia global, les administracions haurien de destinar el 0,7 per cent del PIB a la cooperació exterior. El Govern socialista, obedient com sempre als grans dogmes globals, acata aquestes ordres i avança a poc a poc amb els diners dels catalans cap a aquesta xifra. Milions d'euros per projectes al Marroc, a Palestina, a Colòmbia i Moçambic i els catalans treballant, pagant les seves factures. Com es poden destinar

88 milions d'euros per a la cooperació amb l'estranger mentre aquí a casa hi tenim famílies sense pa i sense sostre? Com podem finançar més de 80 milions a la cooperació exterior mentre tenim ciutadans dormint entre cartons, mentre un terç de la mainada de Catalunya –estem parlant de mig milió de nens catalans– viuen en risc d'exclusió social? Mig milió, senyor conseller.

I per molt que pugin els impostos, els recursos continuen sent limitats. I aquí és on rau la qüestió de fons, senyor conseller, la prioritat: Quina és la prioritat? Mirin, l'última vegada que vostè i jo vam debatre en aquest hemicicle, li vaig demostrar com el model tradicional, el que hem estat aplicant fins ara de cooperació internacional, ha fracassat estrepitosament en el seu objectiu de generar desenvolupament a les comunitats on es pretén ajudar. L'únic que s'ha aconseguit, amb tots aquests anys de cooperació no només a Catalunya sinó arreu, ha sigut generar dependència, corrupció, consolidar estructures burocràtiques opaques on, un cop que s'han adjudicat els projectes, es perd completament el rastre dels diners.

Mai, senyor conseller, mai, ni vostè ni cap dels seus predecessors han estat capaços de justificar la utilitat real d'un sol dels projectes milionaris de cooperació amb uns resultats tangibles i mesurables. Mai, senyor conseller. L'únic resultat tangible és que la cooperació s'ha convertit en un negoci immens per a les ONGs, organismes internacionals i per als buròcrates que se senten moralment superiors jugant a salvar el món amb els impostos dels treballadors de Catalunya. Però avui... (*Alguns aplaudiments.*) Per avui no venim només a parlar del fracàs del model de cooperació, perquè fins i tot si aquest model funcionés, que no funciona, hi ha una pregunta que és molt més important i que m'agradaria que avui pogués contestar: Com poden justificar continuar gastant desenes de milions d'euros en cooperació exterior mentre hi ha catalans que es troben abandonats i exclosos pels serveis públics que controla el seu Govern? Com pretén aquest Govern garantir els drets sexuals i reproductius, per exemple, a la selva amazònica, quan l'espera, per exemple, per una nena catalana per ser atesa a la ginecologia de la sanitat pública catalana és de més de mig any d'espera? Més de sis mesos d'espera, aquí a Catalunya. Com pretenen garantir la justícia climàtica al Senegal, quan només a l'àrea metropolitana de Barcelona hi ha més de vuit mil –vuit mil– persones dormint al carrer entre cartons o famílies que viuen a dins d'un cotxe, conseller. Com pretenen promoure la cultura de

pau al Kurdistan mentre a casa hi ha pensionistes que estan ajudant els seus fills i els seus nets a tirar endavant perquè amb els seus sous no poden ni pagar el seu lloguer? No poden tirar endavant per ells sols, senyor conseller.

Per tant, davant d'aquesta situació, és evident, cal triar. Cal triar entre la justícia global, indefinida, inconcreta o una justícia social concreta i aplicable per als catalans. I vostès trien la justícia global. Entre les urgències dels catalans i la menjadora dels partits polítics, vostès sempre trien engrandir la xarxa dels seus activistes a sou. Entre la prioritat nacional i la prioritat estrangera, vostès, els socialistes, sempre trien la prioritat estrangera, perquè la qüestió és que per als socialistes els de casa mai som una prioritat per vostès. Prioritzen a l'estranger a fora, però prioritzen a l'estranger també aquí, dins de casa. I això ho fan, per exemple, amb la

Fitxer 7

pressió migratòria que estem patint. Això ho fan amb els serveis que estan completament col·lapsats, i ho veiem quan hem d'accedir a determinades ajudes públiques, que veiem que sempre se les emporten els de sempre; ho veiem amb l'habitatge social, que s'adjudica, la gran majoria, als de sempre –a Girona, concretament, un cinquanta-tres per cent de l'habitatge social se l'emporten estrangers–; ho veiem amb la degradació que pateixen també els nostres barris. I aquesta, precisament, conseller, és la gran trampa que s'amaga a darrere dels seus pressupostos, perquè ja poden dir que han augmentat totes les partides, totes les qüestions socials, que mai servirà de re si no s'aplica el principi de prioritat nacional en totes les polítiques, i els catalans (*aplaudiments*) acaben sent sempre els últims de la fila. No servirà mai de re.

Amb socialistes i separatistes i l'extrema esquerra en el Govern, els catalans treballen, els catalans cotitzen, els catalans paguen impostos per mantenir un sistema que els condemna a quedar al final de la fila. I, com que els espanyols doncs cada cop confiem menys en tots vostès, han decidit que la solució és importar i mantenir els seus nous votants. I davant d'aquesta situació, davant d'aquesta traïció, a VOX només ens queda posar primer els de casa. I ho diem sense cap complex, perquè, per molt doncs que intentin manipular aquesta realitat, intentin embrutir aquest debat i fins i tot ens

intentin silenciar amb falses acusacions, *no és un delictes d'odi*, no és cap tipus d'odi per ningú, sinó amor pels nostres, amor als de casa. (*Aplaudiments.*) No és egoisme, conseller, la prioritat nacional no és insolidaritat; la prioritat nacional és justícia social i és sentit comú, és sentit de comunitat, de poble i de nació. Però vostès mai triaran la prioritat nacional, conseller, perquè la seva nació és el PSOE, la seva pàtria és el poder, i a la política els socialistes sembla que només hi han vingut a lucrar-se.

I, clar, davant d'aquesta situació, doncs els catalans es plantegen preguntes. Què va passar a Andalusia amb els 700 milions d'euros del cas dels ERE? Què va passar durant la pandèmia de la covid i la compra de mascaretes? Què ha passat amb els presumptes negocis de Zapatero a Veneçuela, el petroli, l'or, les joies, les empreses de la seva família? I ara haurem de veure també què és el que ha passat amb el finançament de la campanya de Salvador Illa a la presidència de la Generalitat.

Però, davant de la corrupció econòmica, que ens preocupa, i molt, per VOX la corrupció més gran de totes és obligar els catalans a pagar la seva pròpia exclusió; la corrupció més gran és dir-li a un treballador que ha de pagar més impostos, que s'ha d'esforçar més, perquè abans que ell van Palestina, Marroc, Hondures o el que acaba d'arribar, i això és una vergonya, conseller. Això (*aplaudiments*) també és corrupció. Però nosaltres ens neguem a acceptar-ho, perquè, com l'hi vaig dir, no som ciutadans del món, conseller: som catalans, som espanyols, i necessitem que les nostres institucions, que els nostres pressupostos siguin per a nosaltres, siguin per als de casa.

El president

Per respondre, té la paraula l'honorable senyor Jaume Duch i Guillot, conseller d'Unió Europea i Acció Exterior.

El conseller d'Unió Europea i Acció Exterior (Jaume Duch Guillot)

Bé; doncs molt bona tarda, senyor president, diputades i diputats. Diputat Tarradas, en primer lloc li vull agrair que hagi presentat aquesta interpel·lació, tot i que em sembla que finalment no anava de cooperació internacional –anava d'una altra cosa. Però sí que és cert que em dona l'oportunitat d'explicar davant del Ple del Parlament algunes de les coses relacionades amb la cooperació al desenvolupament, que ja

vaig explicar durant la presentació del projecte de pressupost davant la comissió parlamentària fa pocs dies.

Efectivament, vostè ho ha dit, és un dels dos departaments que més creix, si més no proporcionalment, per sobre del cinquanta per cent. I això, efectivament, gràcies a un augment considerable, o molt considerable, de la partida destinada a cooperació, que, per cert, vol dir, aproximadament, quinze euros per habitant de Catalunya per any. Si vostè considera que dedicar quinze euros a l'any a la cooperació internacional i a la solidaritat és molt, jo li pago els meus quinze euros. *(Aplaudiments.)*

Per què és important aquest augment? Jo diria, fonamentalment, per dues raons: primera, i principal, és una de les prioritats de l'acció exterior del Govern, i segona, pel context, pel context mundial, pels temps que vivim, que són –ho hem parlat aquí moltes vegades– temps d'incertesa, de volatilitat a nivell global, temps que posen a prova els valors de la solidaritat i la cooperació internacional, i ho veiem en la seva intervenció. És veritat que aquests últims anys són molts els conflictes que continuen condicionant l'equilibri global, la seguretat: podem parlar de la guerra a Ucraïna, podem parlar de la situació al Líban, podem parlar de l'Iran, de Palestina, del Sudan –del Sudan en parlem molt poc, és una de les crisis més terribles que hi ha en aquest moment en el món. I aquest fort augment de les tensions entre blocs geopolítics, entre països, està transformant l'escenari internacional i, al mateix temps, està debilitant els mecanismes de cooperació, està debilitant el multilateralisme, està debilitant Nacions Unides.

I això clar que té conseqüències concretes. Vostè ha vingut aquí, entre altres coses, a dir que la cooperació no serveix per a res. Jo li dono només una dada: el fet de que Estats Units s'hagi carregat la seva pròpia agència de cooperació, USAID, el càlcul que s'ha fet per organismes internacionals, per experts internacionals independents, és que d'aquí al 2030 això costarà la vida a 14 milions de persones –a 14 milions de persones–, dues vegades la població de Catalunya, pràcticament. I davant d'aquest escenari, el reforçament de la política de cooperació doncs també és una expressió essencial del compromís del Govern de Catalunya i una prioritat. Una prioritat que, a més, és també un element important dels pactes –i no tinc per què no dir-ho–, els pactes amb Esquerra Republicana i els Comuns, i un reforçament que, en el cas

d'aquests pressupostos de cooperació, ve també de la mà dels Comuns, als qui agraeixo la sensibilitat i el seu suport. I el que fem no és només una aposta quantitativa –no n'hi hauria prou, senyor diputat–; és també una aposta qualitativa per impulsar un nou model de cooperació que es basi en ampliar aliances, en innovar instruments i en connectar amb la ciutadania.

Hi ha vuit prioritats. Les esmentaré sense desenvolupar-les. Ho vaig fer breument durant la compareixença del divendres passat. Vostè sap que la primera d'aquestes prioritats és complir amb el compromís d'arribar al 0,7 per cent dels ingressos corrents no condicionats d'aquí a l'any 2030. La segona és la promoció de la democràcia, de la governança multinivell i del foment de les aliances amb els governs subestats. La tercera és el desplegament de la cooperació al desenvolupament feminista. La quarta és la protecció i la defensa dels defensors i defensores dels drets humans, un programa d'acolliment de persones en perill, en risc de les seves vides, que ha fet que aquests últims anys una trentena de persones hagin pogut passar sis mesos a Catalunya, refer els seus contactes. I, finalment, lo més important: salvar les seves vides.

Transicions justes –la transició verda, la transició digital–, la connexió amb la ciutadania –un vuitanta-cinc per cent dels catalans diuen en les enquestes que estan d'acord amb que existeixi una política de cooperació al desenvolupament i estan d'acord també amb aquest desafiament que és el d'arribar al 0,7 per cent d'aquí al 2030–, però això no vol dir que no s'hagi de continuar treballant amb la societat, perquè, efectivament, no només entenguin el sentit de la cooperació, sinó que, a més, se sentin participants. La millora de la transparència i del control dels diners que van a la cooperació, per descomptat, per què no?, com la resta dels pressupostos de qualsevol administració pública, i la modernització, i aquest és un tema important al qual jo li dono, diguem-ne, en fi, molta importància.

La possibilitat de comptar amb uns pressupostos més importants doncs també el que fa és permetre que obrim noves vies de cooperació, per exemple, per integrar en els esforços que es fan no només les ONGs, no només els organismes internacionals, sinó també les universitats, els centres científics, empreses que fan innovació i que poden també contribuir de moltes maneres a una cooperació al desenvolupament

moderna i que permeti no només ajudar la gent, sinó també construir administracions i construir sistemes de governança molt més útils i molt més eficaços per a la gent.

I, per descomptat, l'acció humanitària. Vostè sap, perquè també ho vam comentar l'altre dia, que aquests últims mesos i setmanes el Govern de la Generalitat ha posat en marxa diverses iniciatives en matèria humanitària. Un deu per cent de la cooperació al desenvolupament va obligatòriament, per llei, a la cooperació humanitària, que es fa a través de grans organismes internacionals, fonamentalment organismes de les Nacions Unides, i que es fa en funció de quines són les situacions de diversos països de diverses regions del planeta en funció de les coses que, malauradament, passen i continuen passant.

Això vol dir, per exemple, l'ajut a Ucraïna. Durant els últims quatre anys de guerra, Catalunya ha estat un dels països europeus més solidaris amb Ucraïna, i aquest Govern continua amb aquesta obligació o amb aquesta tradició –diguin com vulgui. Fa uns dies vam aprovar gairebé 1 milió més d'euros que es destinen a ajut humanitari a les persones que més directament estan patint la guerra, estan patint el conflicte a Ucraïna. Però també és el cas de Cuba. L'últim acord de govern va ser també un acord d'assistència a Cuba a través del Programa Mundial d'Aliments. Si vostè pensa que això també, diguem-ne, és exactament el que no hauria de fer un govern com el Govern de Catalunya, ara, quan pugi aquí, doncs ho diu perquè ho sapiguem tots, els ciutadans de Cuba, però també els d'aquí. I, per descomptat, tota la feina que s'està fent, per exemple, al Líban o a altres països de la regió d'Orient Mitjà.

Aquesta és una feina, hi insisteixo, que d'alguna manera el que fa és honorar la societat catalana, honorar les seves institucions i demostrar que som un país que som capaços de mirar també més enllà de les nostres fronteres. Jo li he donat ara, diguem-ne, una resposta, unes explicacions concretes sobre com estem desenvolupant i modernitzant tant el que és la cooperació al desenvolupament com l'acció humanitària; segurament amb elements racionals, que potser no són exactament els que vostè prefereix. Però no es preocupi, queda un segon torn. Li donaré més explicacions sobre per què penso que aquesta cooperació no és només important, sinó que ha de ser la prioritat de qualsevol govern, qualsevol govern que sigui capaç de veure al voltant seu i d'entendre què és el que està passant.

Moltes gràcies.

El president

Per fer la rèplica, té la paraula el diputat senyor Alberto Tarradas Paneque.

Alberto Tarradas Paneque

Gràcies, president. Conseller, escoltant la seva rèplica crec que ha quedat molt clar, i sobretot amb l'última frase: la seva prioritat és la falsa justícia global; no són els catalans (*aplaudiments*), no són les necessitats reals de la nostra gent. Vostè ho ha deixat molt clar: la seva prioritat són les ONGs i tot el sistema internacional de falsa ajuda humanitària. I aquí tenim una... Jo crec que és la gran diferència, no?: a qui ens devem. Vostè queda molt clar que es deu a entitats superiors. Nosaltres ens devem a la gent que ens està pagant el sou dia a dia.

I no m'ha contestat exactament a la pregunta. Perquè vostè sap la situació que travessa Catalunya, vostè sap les dificultats que es troben milers, sinó milions, de catalans per arribar a final de mes, per poder pagar el seu habitatge; gent, com l'hi he dit, més de vuit mil persones, que dormen al carrer, persones d'aquí. I vostè no m'ha contestat la pregunta: per què tots els catalans estan obligats a continuar pagant milions i milions d'euros per a la cooperació internacional mentre les institucions públiques els deixen a ells en una segona..., a banda[#]? Perquè acostumen a dir que jo vinc aquí a ridiculitzar, que dic que no té cap tipus d'importància la cooperació internacional, però és que, clar, obrim els projectes i veiem en què s'estan gastant els diners.

Perquè no és ajuda humanitària, conseller, *no* és ajuda humanitària. I, si no, m'expliqui el milió d'euros –1 milió d'euros– per a les dones empoderades i organitzades a Moçambic; mig milió d'euros per a les dones afrocolombianes i LGTBIQ+ construint cultura de la pau, o 700.000 euros que paguen tots els catalans per a xarxes veïnals de col·lectius organitzats contra els discursos d'odi, el racisme, l'extrema dreta, la mirada descolonial feminista, en defensa dels drets humans a Catalunya, Palestina, Sàhara Occidental i Mediterrània. Com els explica això a tots els catalans que tenen dificultats

Fitxer 8

per arribar a final de mes. Perquè a vostè els hi encanta presentar-nos a tots nosaltres com insolidaris per dir no al «despilfarro» de tots aquests milions en falsa ajuda humanitària. Però sincerament, crec que no hi ha res més injust, crec que no hi ha res més insolidari que exigir finançar tot aquest tipus de projectes a un poble que no pot sostenir la seva pròpia vida, amb unes institucions que estan completament (*aplaudiments*) col·lapsades. Això sí que és insolidari, conseller.

I deien «bé, són 15 euros, 15 euros per persona. Jo, si vol, li pago les meves», no, pagui-li a les persones que tenen dificultats per arribar a final de mes, pagui-li vostè, que li pagui el seu Govern. I si no, que li expliquin als dos milions de persones a Catalunya que avui viuen en risc de pobresa, al mig milió, mig milió de nens que viuen en exclusió social, pagui'ls a tots ells la quota. I si no, expliqui-li al quaranta-set per cent de catalans que reconeixen tenir dificultats per arribar a final de mes, els 850.000 ciutadans que esperen una ajuda mèdica que no la tenen, els més de 160.000 que estan esperant una operació, els milers de persones dependents que estan esperant rebre aquesta ajuda a la dependència o una plaça a una residència..., expliqui'ls, senyor conseller, a totes les persones que estan en aquest tipus de situacions en què s'estan gastant vostès els diners. I no vingui, en canvi, a donar-nos lliçons d'ajuda humanitària quan precisament el Partit Socialista va tenir l'oportunitat de fer ajuda humanitària per als seus, per als nostres compatriotes. Perquè a València, quan va haver-hi la dana, vostès van negar tot tipus d'ajuda als nostres compatriotes i van dir que si volen ajuda, que la demanin (*aplaudiments*), quina classe d'humanitat és aquesta, senyor conseller? O quan va haver-hi l'erupció del volcà de la Palma. Tots els compatriotes tancats en contenidors mentre els immigrants il·legals que acabaven d'arribar els allotjaven vostès en hotels de cinc estrelles. Aquesta és la seva prioritat, conseller? La seva prioritat és la prioritat estrangera i «l'abandon» dels nacionals, «l'abandon» de les persones que més necessiten d'unies institucions que els protegeixin i que els ajudi a arribar a final de mes.

Però no tot ha de ser així. Hi ha alternatives, i aquí ve VOX per aportar alternatives i una manera diferent de governar, i aquesta és la gran diferència. Perquè quan VOX arriba en un govern, la prioritat no és la cooperació internacional, no és dilapidar

milions en política ideològica, sinó ajudar les persones que ho necessitin. Mirin, a l'Aragó i a Extremadura, gràcies als acords impulsats per VOX, s'està prioritant l'accés dels nacionals a totes les ajudes públiques, a l'accés a l'habitatge protegit, a les prestacions socials i als recursos sostinguts pels contribuents. Això és posar primer els de casa, conseller. Allà on VOX influeix hem reforçat la sanitat, hem obert noves places residencials, hem impulsat ajudes a la natalitat, hem facilitat l'accés a l'habitatge als joves, es dona suport al sector primari, hem reduït la pressió fiscal per a les famílies treballadores. Tot això ho hem fet abaixant impostos i destinant els diners a allò que més importa, que és posar els diners, primer, pels de casa.

Per tant, senyor conseller, sí hi han alternatives, hi ha una altra manera de fer les coses, però cal triar, cal triar entre prioritat estrangera i prioritat nacional. Nosaltres triem prioritat nacional. Ara pugui aquí i expliqui per què el seu Govern tria la prioritat estrangera.

El president

Gràcies. Per respondre té la paraula el conseller d'Unió Europea i Acció Exterior.

El conseller d'Unió Europea i Acció Exterior (Jaume Duch Guillot)

Gràcies, president. Diputat, jo ho sento, però no puc baixar tant per contestar aquest tipus de discursos, no em surt, però li diré algunes coses. La primera, deixant de banda aquesta visió catastrofista que vostè té del país, que no se d'on la treu. Dues coses, ha mencionat un programa de cooperació sobre com lluitar contra els discursos d'odi; li recomano que s'apunti, perquè vostè ho necessita (*aplaudiments*). I segon, tinc una molt mala notícia per a vostè. Totes aquestes decisions i pactes en comunitats autònomes sobre la prioritat nacional, tot això s'ho carregaran els tribunals, tot, de la primera fins a l'última mesura, totes, perquè van totes en contra, no només de la legislació espanyola o de la comunitat autònoma que sigui, sinó dels tractats de la Unió Europea que donen els mateixos drets a tots els ciutadans de la Unió Europea, a tots els residents de la Unió Europea. Per tant, ho sento molt, però tot això que vostès estan pactant al final quedarà en res. No és el nostre problema, potser és el seu.

Ara, quan es debat sobre cooperació internacional, és veritat que moltes vegades s'utilitzen arguments que apelen a la seguretat, a la prosperitat, a l'interès nacional, i són arguments legítims. Podria recordar que la cooperació contribueix a prevenir conflictes, a reduir inestabilitats, a combatre migracions forçades, a crear futurs socis econòmics..., tot això és important i és veritat, i segurament seria una forma de defensar la cooperació davant d'algunes de les persones que els voten a vostès. Però jo prefereixo posar l'accent en una altra dimensió, perquè crec que és la que ens defineix com a societat i la que dona sentit profund a la nostra acció pública. La cooperació internacional, abans que res, és una expressió de solidaritat humana. És la convicció que la dignitat d'una persona no depèn de la seva nacionalitat, que una vida humana no val més o menys en funció del passaport que porta a la butxaca i que el sofriment d'un infant, o de qui sigui, afectat per la fam, per exemple, per la guerra o per la manca d'educació, no és menys rellevant perquè hagi nascut lluny de nosaltres. Cap de nosaltres ha escollit on néixer. Vostè va néixer a Girona, podia haver nascut a Bamako, i no hem triat néixer en una democràcia consolidada, o en una economia desenvolupada, o en una societat segura. El lloc de naixement no és un mèrit, és una circumstància. I aquesta constatació elemental hauria de fer-nos més humils i més conscients de la nostra responsabilitat envers els altres. La història d'Europa, per cert, ens ha ensenyat precisament tot això.

I per descomptat que hem de defensar els interessos dels nostres ciutadans, és la nostra obligació, sí, però defensar els interessos dels nostres ciutadans no exigeix ignorar el sofriment o les necessitats dels altres. La solidaritat no és un joc de suma zero, senyor diputat. No hem d'escollir entre ajudar allà o ajudar aquí. Les societats madures, madures, responsables, són capaces de fer totes dues coses, són capaces de protegir els seus ciutadans i alhora assumir responsabilitats globals. I, de fet, la grandesa d'una societat no es mesura per la seva riquesa, ni pel seu producte interior brut, ni per la seva força econòmica, es mesura també, i sobretot, per la seva capacitat d'estendre la mà a qui més ho necessiti. I per això la cooperació és molt més que una política pública, és una declaració de principis i és una manera de dir al món qui som i quins valors volem representar. I Catalunya, senyor diputat, ha estat històricament una societat oberta, europeïsta, solidària. No perquè sigui ingènua, no perquè ignori les dificultats del món, sinó perquè sap que la solidaritat no és un signe de feblesa,

és una expressió de confiança en nosaltres mateixos i en els valors que volem transmetre a les generacions futures. Perquè al final el debat sobre la cooperació, senyor diputat, no és només un debat pressupostari, ni tan sols és només geopolític, és un debat sobre valors.

Hi ha qui entén la comunitat política com un cercle tancat, limitat als que comparteixen la nacionalitat, hi ha qui mira el món principalment des de la lògica de la competència i de la por, però hi ha qui creiem que la seguretat i la prosperitat només són plenament sostenibles quan van acompanyades de justícia, de dignitat i de solidaritat.

Moltes gràcies.

El president

El vuitè punt de l'ordre del dia és la interpel·lació al Govern sobre la corrupció institucional i la defensa de l'estat de dret.

Interpel·lació al Govern sobre la corrupció institucional i la defensa de l'estat de dret

300-00315/15

És presentada pel Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya i per fer-ne l'exposició té la paraula el diputat senyor Juan Fernández Benítez.

Juan Fernández Benítez

Gràcies, president. Bona tarda, honorables consellers, diputats, diputades. *Conseller*, hay una pregunta que hoy recorre Cataluña y el conjunto de España: ¿hasta dónde llega la sombra de los escándalos que rodean al Partido Socialista y al sanchismo? Porque cuando el partido que gobierna España está inmerso en una sucesión permanente de escándalos, cuando sus principales dirigentes aparecen una y otra vez vinculados a investigaciones polémicas o conductas políticamente inaceptables, eso afecta a Cataluña. Y afecta especialmente a Catalunya, cuando quien gobierna esta Generalitat forma parte de ese mismo proyecto político. Salvador Illa no es un observador neutral, no es un actor externo, no es un recién llegado. Salvador Illa forma parte del núcleo duro dirigente que hizo posible el sanchismo. Ha sido ministro de Pedro Sánchez, ha formado parte de la dirección política de este proyecto y ha

sido uno de sus principales avalistas y por eso tiene una responsabilidad política que no puede eludir.

Cuando escuchamos a Salvador Illa salir raudo y veloz a defender a Zapatero y a Pedro Sánchez ante la acción neutral de la justicia nos preguntamos, ¿y por qué no viene raudo y veloz al Parlament a dar explicaciones sobre lo que le concierne? La conclusión que podemos sacar es clara: Salvador Illa pasa olímpicamente de dar explicaciones ante el Parlamento cuando sobre la mesa tiene una noticia como esta (*l'orador mostra una imatge a la cambra*): la UCO detecta pagos ocultos en la campaña de Salvador Illa en Cataluña de 2,9 millones de euros. Esto es lo que tiene sobre la mesa el Partido Socialista y Salvador Illa. Cuando escapa el *president* del Parlament igual es que tiene algo que ocultar, ¿o no?

Los 135 diputados de este Parlament merecen respeto, no porque defendamos al Partido Popular, sino porque también defendemos a los votantes de otras formaciones políticas. Este Parlament es la representación de los ciudadanos y, por lo tanto, merecemos respeto, merecemos explicaciones. Y porque ya son demasiadas dudas las que hay en torno a Salvador Illa y su Gobierno. A cada escándalo del Partido Socialista hay un hilo conductor que siempre nos lleva al *president* de la Generalitat, y esto es muy grave. Y los catalanes contemplan atónitos como una semana tras otra aparecen nuevos episodios que erosionan la credibilidad de las instituciones.

Primero fue el caso de José Luis Ábalos. Durante años fue uno de los hombres más poderosos del PSOE, secretario de organización, ministro, mano derecha del presidente del Gobierno y el que dirigió la moción de censura contra Rajoy. Por cierto, por si no lo sabían: Ábalos está en prisión por golfo y Rajoy está en la calle desarrollando su trayectoria (*aplaudiments*) profesional de forma honrada. Se nos dijo que todo eran ataques de la oposición, después llegaron las investigaciones, las relaciones, las informaciones que fueron acumulándose, y cuando el problema se hizo imposible de ocultar, quienes antes lo defendía y aplaudían en el congreso de pie intentaron presentarle con una simple manzana podrida. Pero el problema nunca fue la persona, el problema era el sistema político que lo protegía, un sistema político llamado PSOE.

Luego llegó Santos Cerdán, otro secretario de organización, otro miembro de la máxima confianza del presidente, otro dirigente que durante años fue presentado como ejemplo de solvencia y de gestión, Súper Santos Cerdán, como decía Zapatero o «Santos, te queremos mucho, e queremos un montón», como decía Salvador Illa. Y otra vez las explicaciones cambiantes, el silencio y la falta de transparencia, porque siempre ocurre lo mismo. Mientras los escándalos afectan a otros, el Partido Socialista exige responsabilidades inmediatas, cuando afectan a los suyos, aparecen las excusas, los matices y esto que me gusta mucho, las campañas de victimización, son todo bulos de la fachosfera.

Después llegó el guarro Salazar, ese que trabajaba en Moncloa y salía del baño abrochándose la bragueta mientras acusaba a las mujeres, y parece ser que acabó colocado en el Partido Socialista. También explicaciones que no se han dado. Y después hemos conocido episodios protagonizado por otras figuras relevantes del entorno socialista, empezando por el hermano del presidente y acabando por la propia mujer del presidente, acumulando una sensación cada vez más preocupante de deterioro institucional. Tito Bernie, Ávalos, Santos Cerdán, Salazar... No hablamos de hechos aislados, no hablamos de casualidades, porque las casualidades en el Partido Socialista no existen. Hablamos de una forma de entender el poder, hablamos de una trama que dirige el Uno y que duerme cada día en la Moncloa. Hablamos de utilizar el poder para servirse y para favorecer intereses oscuros, de llevarse el bolsillo de dinero público o de utilizarlo para pagar prostitutas, fiestas y droga.

Conseller y diputados y diputadas del Partido Socialista, ¿de verdad no se les cae la vergüenza de defender esto? ¿De verdad no se avergüenzan de esto? ¿De verdad no pueden salir a condenar esto? ¿De verdad tienen que seguir apoyando a un presidente rodeado de corrupción?

Y hablamos también de corrupción política, una forma de entender el poder en la que la supervivencia política se convierte en un único principio. Y cuando la supervivencia

política es el único principio, todo lo demás pasa a ser negociable. La igualdad entre españoles se vuelve negociable. La fortaleza de las instituciones se vuelve negociable. La neutralidad del Estado se vuelve negociable Y también Cataluña se convierte en moneda de cambio. Porque esa es la cuestión de fondo de fondo. El sanchismo no solo está rodeado de escándalos. El sanchismo está atacando frontalmente la separación de poderes y está desguazando el Estado en Cataluña para mantenerse en el poder.

Está utilizando las instituciones de todos como moneda de negociación. Está debilitando los mecanismos de cohesión nacional, está fragmentando competencias estratégicas y está generando desigualdad entre ciudadanos. Y todo ello no por convicción, sino por necesidad política. No porque crean en ello, sino por necesidad política. Sino porque necesitan los votos que les permiten seguir en la Moncloa. Eso es lo verdaderamente grave. Que las decisiones fundamentales para España y para Cataluña ya no responden al interés general. Responden a la aritmética parlamentaria de Pedro Sánchez, y cuando el interés general desaparece, aparece el clientelismo político. Y un buen cliente político del Partido Socialista es Esquerra Republicana.

Hoy Esquerra Republicana ha votado en contra de que el *president* Illa dé hoy explicaciones sobre su vinculación con los escándalos de corrupción del Partido Socialista. Y, ojo al dato, el pretexto es que no quieren españolizar la política catalana. ¿No será que ustedes han pasado de ser apoyos parlamentarios a ser socios de otras cosas? ¿No será que ustedes tienen una alianza estratégica, como dijo la *consellera* el otro día? ¿No será que ustedes se han pasado de los arrumacos a una cosa más seria en este Parlament?

Diputadas y diputados: cuando las instituciones dejan de servir al conjunto de los ciudadanos y empiezan a servir a la supervivencia de un gobierno, se deteriora la calidad democrática. La democracia hace un clic. Los catalanes lo perciben. Lo perciben cuando ven como la inseguridad sigue creciendo en demasiados barrios. Lo perciben cuando observen servicios públicos sometidos a enormes tensiones. Lo perciben cuando, comprueban que las prioridades reales del Gobierno no siempre coinciden con las preocupaciones reales de la ciudadanía. Y mientras tanto, el debate

público queda contaminado por una sucesión interminable de escándalos que afectan al partido que sustenta tanto al Gobierno de España como al Gobierno de Cataluña.

Por eso, le pregunto, *conseller*: ¿considera que todo esto no tiene ninguna repercusión sobre la credibilidad de las instituciones? ¿Considera que Salvador Illa puede seguir actuando como si nada estuviera ocurriendo? ¿Considera que los catalanes merecen silencio en lugar de explicaciones? Porque la confianza pública se construye con ejemplaridad, y la ejemplaridad empieza por asumir responsabilidades políticas. No por esconderse detrás de argumentarios, no por desacreditar a quien pregunta y no por fingir que el problema no existe.

Mire, *conseller*, hoy la sombra de los escándalos rodea al Partido Socialista, y cuando esa sombra se proyecta sobre quienes gobiernan, las explicaciones dejan de ser opcionales, se convierten en una obligación democrática. Y Salvador Illa, hoy, está fallando a esa obligación democrática. Los catalanes tienen derecho a saber si el Gobierno de Cataluña piensa seguir actuando como una simple delegación del sanchismo en Cataluña.

Este es el diagnóstico de lo que pasa en España y también en Catalunya. Y le diré cuál es la solución. La solución es que dimita el presidente y todo su Gobierno y se convoquen elecciones, porque esa es la emergencia nacional: dar la voz a los ciudadanos.

Muchas gracias.

El president

Per fer la rèplica, té la paraula l'honorable senyor Albert Dalmau Miranda, conseller de la Presidència.

El conseller de la Presidència (Albert Dalmau Miranda)

Moltes gràcies, president. Moltes gràcies, diputat. Permeti'm que li digui una cosa que penso de tot cor. Crec que la forma que..., de veritat, jo el tinc a vostè per una persona intel·ligent, que a vegades crec que la forma en la que avui està fent política entristeix i rebaixa el nivell d'aquesta cambra.

I li dic una diferència que crec que separa el meu grup del seu. Miri, jo no crec que vostè sigui un corrupte, ni el president del seu grup, ni els companys que

l'acompanyen. Ni m'agradaria posar ombres sobre el seu grup parlamentari. Vostè si que ho creu de nosaltres, malgrat que el seu partit polític és l'únic partit polític condemnat per corrupció (*aplaudiments*) per finançament il·legal en el nostre país. Aquesta és la diferència. Aquesta és la diferència que separa la forma de fer política que té el seu grup parlamentari del nostre.

I, a més, permeti'm, no soc molt donat a donar consells, però aquests dies que a més ve la visita del Papa, sap aquella cosa quan estan a punt de renovar el Papa? Qui entra papa, surt cardenal. Crec que les presses que el seu partit polític té ens està portant aquests dies a veure un espectacle lamentable, que li he de dir que acabarà en res, perquè tinc una mala notícia, sembla ser per a vostè, i crec que una bona per als ciutadans de Catalunya, que és que el Govern d'Espanya, per sort, espero que duri molt de temps i crec que tinc la certesa que durarà molt de temps, perquè és beneficiós per al conjunt dels ciutadans del nostre país i que és beneficiós per al conjunt dels ciutadans de Catalunya.

I li dic honestament que, escoltant la seva intervenció, que amb aquesta forma de fer política en què tot serveix per tenir una ombra de dubte, la meva formació política, el meu grup parlamentari, el meu Govern té un compromís clar amb la transparència, amb una pràctica ètica en les institucions, en la lluita contra la corrupció. I és cert que hem vist coses en els darrers mesos que no ens han agradat i crec que hem sigut exemplars en la forma, en la forma de fer política. És una de les qüestions que ens diferencia també amb el seu grup parlamentari, perquè mentre nosaltres, quan hi ha hagut alguna actitud que ha estat fora de lloc, hem expulsat a les persones del nostre partit mentre vostès trencaven a cops de martell els ordinadors a la seu del seu partit polític. Crec que aquesta és una diferència també bastant important.

Per cert, la seu del seu partit polític, que tothom ho sap en aquest país, pagada amb la caixa B, amb la qual la seva formació política va estar condemnada. I li ho dic honestament: crec que aquesta forma de fer política no contribueix en res. A fer funcionar el país a l'inrevés. Contribueix a una desafecció que només alimenta a aquelles formacions polítiques que té assentades uns bancals més enrere que el seu. I li dic: els que estem aquí, aquelles persones que estem compromesos a fer funcionar el país, aquelles persones que tenim un compromís amb la democràcia, amb la forma

de fer funcionar el país des d'una perspectiva ètica, de lluita contra la corrupció, bé faríem tots plegats –bé faríem tots plegats– de tenir un to constructiu que contribuís com a mínim a alguna cosa positiva per als ciutadans i ciutadanes del nostre país.

Vostè ha fet en la seva intervenció una sèrie d'afirmacions que crec honestament que són lamentables, que crec que no contribueixen, ja li ho he dit, en res de positiu per al país, però jo sí que em sento amb l'obligació de recordar quines són les actuacions o, com a mínim, quines són algunes de les actuacions com a conseqüència d'aquests ara gairebé vuit anys del Govern del president del Govern d'Espanya. No em toca venir aquí a defensar la tasca del Govern d'Espanya, però sí que em sento amb l'obligació, perquè crec que afecta els ciutadans i ciutadanes de Catalunya.

Li podria parlar de l'increment del salari del salari mínim en el nostre país, un seixanta-sis per cent, cosa que mai s'hauria produït en un Govern de dretes com el seu. L'apujada de les pensions, amb la pensió mínima que ha passat de 950 a 1.400 euros, amb la seva indexació amb l'IPC. L'ingrés mínim vital. Que el nombre d'afiliats a la Seguretat Social ha passat en el nostre país dels 18,6 milions als 22,7. O a les dinou setmanes d'equiparació de la paternitat amb la maternitat en el nostre país. Aquest és el resultat d'una legislatura d'avenç social per al nostre país que, a més, té conseqüències no només en aquestes qüestions que dic d'efecte general per al conjunt dels ciutadans i ciutadanes i especialment per a la classe treballadora, també d'Espanya i de Catalunya, sinó també en benefici de l'autogovern del país.

Ha sigut possible fruit d'aquesta etapa de col·laboració que hem iniciat amb el Govern d'Espanya que hàgim pogut avançar en una proposta de nou sistema de finançament. Vostè que parla tant d'igualtat entre els espanyols. Que, per cert, redueix les desigualtats entre els ciutadans de l'Estat, que es compromet amb un finançament just per a Catalunya. Hem avançat en matèria de seguretat, arribant als acords que hem arribat en matèria d'ampliació de la plantilla dels Mossos d'Esquadra. Que hem avançat en matèria de justícia, arribant als acords que hem arribat per al desplegament de dues-centes unitats judicials més a casa nostra. Aquest és el llegat d'aquest Govern, i aquest és el llegat de la col·laboració entre el Govern de Catalunya i el Govern d'Espanya.

La resta, ja li ho he dit, crec que no contribueix absolut en res. I li he de dir, honestament: crec que veient quin és l'història de la seva formació política en els darrers anys i quina ha sigut la concatenació de fets que aquests dies també estem veient jutjats, li haig de dir que lliçons del seu partit, ninguna. Que es poden esperar moltes qüestions del seu partit, però lliçons del seu partit de comportament ètic i de corrupció, li ho he de dir, ninguna. I li ho diu una persona que sent repugnància per les pràctiques corruptes, que sent repugnància per les pràctiques que van contra l'ètica en el servei públic. I per això li he dit que m'entristeix la seva intervenció. Ja sé que l'argumentari d'avui del Partit Popular, que els el deuen haver repartit a tots, indicava que avui havien de venir a fer això. Però, li ho dic, no contribueix en res als ciutadans i ciutadanes de Catalunya. No contribueix en res a l'avenç del nostre país.

Nosaltres hem comparegut en aquest Parlament per donar explicacions de moltíssimes coses. Hem comparegut per donar explicacions en matèria d'infraestructures, per donar explicacions en matèria d'emergències. Hem tingut plens sobre l'ascensor social. I li he de dir, del seu partit he vist molt de soroll i mai ni una sola proposta, ni una sola proposta en positiu per fer funcionar el país.

I, a més..., sí, em permeto dir-ho i em permeto dir en aquesta cambra: també, denunciar certes coincidències en el temps, perquè em sorprèn, eh?, diguem-ne, processos judicials que s'han vist allargats durant anys i panys, com els que ara estem veient que afecten la seva formació política, i processos judicials que es resolen en una setmana. I amb caps de gabinet de presidents de la Comunitat de Madrid anunciant sentències o actuacions de la justícia per Twitter. Li ho he de dir: crec que això no té gaire de respecte a l'estat de dret. I li ho diu una formació que està completament compromesa amb l'estat de dret i amb la separació de poders. No sé on troba vostè on hi hagi algú que faci de cronista per internet de les actuacions que passen després, de les instàncies judicials, al cap al cap d'una setmana. Li he de dir que, com a mínim, ètic no ho és –ètic, no ho és–, i, per tant, em reafirmo amb els comentaris que li he fet abans, no?

Dit això, crec que hem de fer, per poder contribuir en el debat que crec que el nostre país necessita, una visió sobre què ha de passar en els propers anys a Catalunya. Vostès voldrien que s'acabés amb el Govern d'Espanya. I jo li dic: jo espero que el

Govern d'Espanya continuï molt de temps. Espero que el Govern d'Espanya continuï molt de temps, perquè ha sigut positiu per Catalunya i ha sigut positiu pels ciutadans i ciutadanes del conjunt de l'Estat. També li ho dic: per als espanyols i les espanyoles. Crec que ha sigut ha sigut positiu per la classe treballadora del nostre país.

He vist que avui, diguem-ne, ha fet alguns retrets al Grup d'Esquerra Republicana. Veig que ha deixat ja de banda els retrets habituals que fa el Grup de Junts, suposo perquè també en l'argumentari que els deuen repassar aquests dies deu anar en contra de que facin algun comentari al Grup de Junts. Ho dic també perquè ho recordin: el partit que està en contra del català a Europa. En definitiva, ho torno a dir, crec que una molt mala contribució en el debat públic del nostre país. Explicacions, totes. Transparència, tota. Seguir treballant per defensar els drets de la classe treballadora i de la classe mitjana del nostre país, per seguir avançant en autogovern, per seguir avançant en matèria d'igualtat i en matèria de llibertats en el nostre país, per no retrocedir davant de l'amenaça que suposa la seva arribada i la de l'extrema dreta de la mà. I també, li ho he de dir com li ho he dit abans: explicacions totes, lliçons ninguna.

Moltíssimes gràcies.

El president

Per fer la rèplica, té la paraula el diputat senyor Juan Fernández Benítez.

Juan Fernández Benítez

Gràcies, president. *Conseller*, la verdad es que le he escuchado muy atentamente, y tengo que reconocerle una cosa. Yo también considero que es usted una persona muy inteligente y ha hablado usted durante casi diez minutos sin contestar nada, y eso tiene mucho mérito, la verdad.

Y ha dicho, explicaciones todas y siempre. ¿Para cuando explicaciones de esto y dónde? –¿para cuando explicaciones de esto y dónde? (*Aplaudiments.*) «La UCO detecta pagos ocultos en la campaña de Salvador Illa en Cataluña de 2,9 millones.» ¿Para cuándo las explicaciones del *president* sobre esto? Porque es su campaña. Mire, usted nos ha dicho, nos ha acusado de venir aquí con el argumentario. Usted ayer estuvo en el Cercle d'Economia. Hoy la presidenta del Cercle d'Economia ha

empezado la intervención diciendo que existe una profunda preocupación en España y en Cataluña por los casos de corrupción que se están sucediendo en torno al Gobierno. ¿También le han repartido el argumentario a la presidenta del Cercle d'Economia? O son bulos de la *fachoesfera*.

Mire, es que ya está un poco manido esto de acusar siempre y de andar atacando a quien denuncia la realidad. Ya está un poco manido, esto. Igual que está un poco manido hacer acusaciones sobre que el Partido Popular es un partido condenado por corrupción. Eso es falso. (*Veus de fons.*) Y la mayoría de cuestiones que nos ha endosado usted aquí son falsas. (*Aplaudiments.*) ¿Sabe cuál es el primer partido político condenado por corrupción en España? Unió Democràtica de Catalunya. Y lo tiene usted en sus filas. Ese es el primer partido condenado por corrupción.

Mire, yo tampoco creo que usted sea un delincuente, pero usted utiliza una gran equidistancia para alejarse de los casos de corrupción que han afectado a su partido y al Gobierno que preside Pedro Sánchez. Hi ha coses que no ens agraden, ha dit vostè. Hi ha coses que no ens agraden... Condene usted la corrupción del Gobierno de España. Condene usted la corrupción del Partido Socialista.

Fitxer 10

Pero usted no ha hecho esto. Yo sí que condeno los casos de corrupción que ha habido en mi partido. Y tanto que lo hago, porque creo en la decencia, porque los quince diputados del Partido Popular de Cataluña creen en la decencia. Ustedes no creen en la decencia cuando no condenan los casos de corrupción de su partido.

El Partido Socialista ha decidido convertirse en un muro de contención de sanchismo, y un escudo político para Pedro Sánchez, y ahora también para Zapatero.

Porque hoy ya no estamos hablando únicamente de corrupción económica; estamos hablando de algo mucho más grave. Estamos hablando de corrupción política. Estamos hablando de utilizar el poder del Estado, las instituciones e incluso la posición internacional de España al servicio de intereses partidistas.

Allí iba Zapatero, allí maniobraba el Gobierno de España. Y ahí aparece Zapatero, siempre Zapatero, ese faro moral del Partido Socialista. Ese que decía: «Ser socialista

es tener muy poco y estar dispuesto a dar mucho», todo mientras fingía trabajar por la democracia en Venezuela y los presos políticos, mientras negociaba su comisión en otros negocios turbios.

Ese al que incluso el dictador le felicitaba. Ese que decía y que criticaba el patrimonio de Elon Musk, y ahora hemos descubierto que escondía joyas propias de la herencia de Catalina la Grande. Ese que pedía actualizar la Wikipedia para que pusieran que era feminista, mientras blanqueaba a los guarros que gastaban el dinero público de su partido en prostitutas. Ahora que mire la Wikipedia, porque pondrá que está de corrupción hasta las cejas.

Miren, detrás de cada negociación opaca de su partido y de los dirigentes de su partido, detrás de cada movimiento que debilita la posición de España y fortalece únicamente la posición de Pedro Sánchez, está el sufrimiento de la gente. Porque lo que estamos viviendo es extraordinariamente grave. Por eso se hablaba hoy en el Cercle d'Economia de esa gran preocupación por la corrupción.

Estamos viendo como la política exterior deja de responder al interés nacional, al interés general. Estamos viendo como las relaciones internacionales se utilizan para construir redes de influencia al servicio de un proyecto político, y de eso también va a tener que venir aquí a dar muchas explicaciones Salvador Illa.

Mire, le repito. ¿Existe algún límite para el Partido Socialista de Cataluña? ¿Existe algún comportamiento que les haga decir: «Hasta aquí», o van a seguir defendiendo cualquier cosa que haga Pedro Sánchez, simplemente porque Pedro Sánchez sigue siendo útil para conservar el poder?

Hace veinte años, el presidente de la Generalitat, Pasqual Maragall, le decía a Convergència i Unió que su problema era el tres por ciento. Su problema no es de cifras, que también. Su problema es de nombres, y el nombre que es su problema es Sánchez.

La vicepresidenta primera

Gràcies, diputat. Per fer la rèplica, té la paraula el senyor Albert Dalmau Miranda.

El conseller de la Presidència (Albert Dalmau Miranda)

Quina diferència en la forma d'entendre la política. Vostès van venir a Espanya deixant una Espanya, li he de dir, amb una situació inadmissible, després dels seus casos de corrupció.

Varen deixar Catalunya amb una situació d'un conflicte polític amb conseqüències judicials i personals inadmissibles, que han comportat anys i anys de treball entre formacions que pensem completament diferent, per treure al nostre país d'aquest atzucac en el que vostès el varen ubicar.

Vostès varen deixar el nostre país enfonsat amb el sistema de Rodalies, que ens ha tocat a nosaltres tenir-lo que aixecar, i ens venen vostès a donar lliçons de què significa aixecar el país?

Escolti, jo li he dit abans, sento repugnància per la corrupció, perquè crec que només contribueix a la desafecció del nostre sistema polític, i crec que la desafecció només alimenta els populismes i els extremismes, aquells dels quals vostès caminen tan a prop, fent tant el seu paper, a veure si un dia, diguem-ne, ens els trobarem a ells per davant de vostès.

I, per tant, li dic, crec que aquesta forma de fer política no contribueix a res. Jo li dic, la nostra formació ha sigut clara i contundent. Ha sigut clara i contundent amb qualsevol cas de corrupció. I la forma d'afrontar-los és el que ens separa i el que dictamina quin és el codi ètic amb els quals vostès entenen la forma de fer política i amb el qual l'entendem nosaltres.

I li insisteixo, vostè ha compartit algunes coses. Ja sé que a vostè no li agrada el president Zapatero, i jo no he vingut aquí a tenir que defensar el president Zapatero. Espero que doni explicacions davant de la justícia. Serà un jutge el que determinarà què ha passat durant aquest temps.

Jo el que sí que puc dir-li és quin crec que ha sigut el seu llegat, en termes polítics. El matrimoni homosexual, la llei de dependència, un país que ha avançat en drets i llibertats. El puc defensar políticament. Crec que ha sigut un sistema d'avenços per al nostre país.

Jo no sé... I vostè em parla de com s'ha utilitzat en l'àmbit internacional. Però escolti, vostès se'n recorden què va passar després l'11 de març i què es dedicaven a fer

amb les ambaixades i amb les relacions internacionals del Govern d'Espanya? Això sí que va ser lamentable. Vostès se'n recorden de quin embolic ens van deixar a Catalunya, i com va incidir això en la nostra imatge internacional?

Per tant, li dic, escolti'm, crec que, honestament, haurien d'abandonar aquesta forma de fer política. No contribueix absolutament en res positiu del nostre país. I li torno a dir, tinc una mala notícia per vostè, que és que el Govern de Catalunya seguirà governant amb la mateixa determinació, encara més, estenent la mà a aquelles formacions polítiques que vulguin fer funcionar el nostre país, aquelles formacions que vulguin seguir tirant endavant els projectes en l'àmbit educatiu, en l'àmbit sanitari, en l'àmbit d'infraestructures, en l'àmbit dels drets civils, en l'àmbit de la seguretat, de les què vostès tant parlen i tant els hi costa reconèixer que els delictes a Catalunya estan baixant, fruit de l'acció d'aquest Govern.

I crec, honestament, que, per sort, per als ciutadans i ciutadanes de Catalunya, el Govern d'Espanya durarà encara molt de temps, perquè encara tenim moltes qüestions a abordar en l'àmbit, ho he dit, de la col·laboració institucional entre el Govern de Catalunya i el Govern d'Espanya, en l'àmbit de les infraestructures, en l'àmbit de l'execució de les inversions de l'Estat a Catalunya, en l'àmbit del sistema de finançament.

Vostè estava ahir al Cercle d'Economia? Vostè ha escoltat la intervenció de la presidenta del Cercle d'Economia? Ha posat en valor l'estabilitat d'aquest Govern. Ha celebrat com un element d'estabilitat per al país l'aprovació dels pressupostos amb l'acord d'Esquerra Republicana, el PSC i els Comuns, la presidenta del Cercle del Cercle Economia.

Ha fixat com un element central la millora de l'execució de les inversions a través d'aquest sistema, que ha de ser el Consorci d'Inversions a Catalunya. I quart, li ha fet una petició pública, també avui, al president del seu partit polític, a que tirin endavant el sistema de finançament, tan llargament reclamat pel Govern de Catalunya, per aquest Parlament, per les institucions civils i econòmiques del nostre país, també pel Cercle d'Economia, i vostès ho estan aturant.

Moltes gràcies.

La vicepresidenta primera

Gràcies, conseller.

Interpel·lació al Govern sobre la sobirania digital, la transparència algorítmica i els drets fonamentals en la digitalització de l'Administració de la Generalitat

300-00312/15

Tot seguit, passem al novè punt de l'ordre del dia, que és la interpel·lació al Govern sobre la sobirania digital, la transparència algorítmica i els drets fonamentals en la digitalització de l'Administració de la Generalitat, presentada pel Grup Parlamentari dels Comuns. I, per exposar-la, té la paraula, per un temps de deu minuts, el diputat Andrés García Berrio.

Andrés García Berrio

Bona tarda, conseller. Diputats, diputades. Gràcies, vicepresidenta. Intervenim avui sobre una qüestió que sovint es presenta com a tècnica, però que és, en realitat, una de les decisions polítiques més estructurals del nostre temps. Qui i com es controlen les infraestructures digitals, sobre les quals funcionen els nostres serveis públics, les nostres societats i les nostres democràcies, i en benefici de quins actors.

Ho fem tot just una setmana després de que el Consell de Ministres hagi aprovat l'avantprojecte de llei orgànica per al bon ús i la governança de la intel·ligència artificial, per adaptar la legislació al Reglament d'Intel·ligència Artificial, aprovat a la Unió Europea.

És necessària aquesta llei per garantir la responsabilitat dels directius que desenvolupen la intel·ligència artificial, la supervisió humana, la transparència dels algoritmes, la protecció dels menors i la privacitat de les dades.

La digitalització de les administracions públiques i l'expansió dels sistemes d'intel·ligència artificial obren oportunitats reals. Millorar els serveis de capacitat d'anàlisi, d'accessibilitat, d'eficiència i d'eficàcia, però obre simultàniament uns riscos democràtics de primer ordre quan es desplega sense control públic, sense

transparència, sense supervisió independent i amb dependències estructurals de grans corporacions que no responen a la lògica de l'interès general.

No ens equivoquem, el debat aquí no és si fem servir tecnologia. El punt central és sota quines condicions la fem servir, amb quins mecanismes de control democràtic i amb quin nivell de dependència, respecte a actors privats que no responen a la lògica de l'interès general.

Les dades ens ajuden a situar-nos. El gener d'aquest any, el Parlament Europeu aprovava la resolució sobre sobirania tecnològica europea i infraestructura digital. Reconeixia explícitament la necessitat de reduir dependències externes i reforçar capacitats pròpies.

Per què? Doncs, a l'informe 2025-2007 de la Comissió d'Indústria, Investigació i Energia aportaven unes dades preocupants sobre el mercat del núvol europeu. Els grans proveïdors de núvols extracomunitaris controlen el seixanta-nou per cent del mercat europeu. És a dir, Amazon Web Services, Microsoft Azure i Google Cloud controlen set de cada deu serveis de núvol a Europa.

També una altra dada sobre les dades. Fins a un noranta-dos per cent de les dades europees s'emmagatzemaven en infraestructures controlades per empreses nord-americanes.

És un exemple clar de la dependència estructural que hem normalitzat, com si no hi hagués alternativa, i s'ha normalitzat des de ja fa massa anys. I aquí comencen les contradiccions que li vull plantejar, conseller, perquè tant Comuns com el conjunt de les forces democràtiques d'aquest Parlament no podem ser aliens a aquest debat i a aquesta situació.

Primera contradicció. En tecnologia, una dependència que s'ha fet tan estructural, com el cost de canviar de proveïdor, és elevadíssim. O sigui, en tecnologia, quan una dependència s'ha fet tan estructural que el cost de canviar de proveïdor és tan elevat, es coneix com a *lock-in*.

Aquesta setmana, de fet, la comissària de Sobirania Tecnològica, Henna Virkkunen, anunciarà un paquet de mesures per superar el *lock-in* tecnològic de les administracions europees amb les tecnologies nord-americanes. No podem pensar

en termes de sobirania tecnològica sense superar les dependències d'empreses extracomunitàries. En aquest sentit, el Govern de Catalunya ha de tenir un paper protagonista en aquest camí.

Segona contradicció, el Mobile World Congress de Barcelona, les ponències sobre sobirania tecnològica van créixer un vuitanta per cent respecte a l'edició anterior. De fet, un 766 per cent respecte fa quatre anys, segons un article d'El Periódico, un debat sobre sobirania i com fer complir els drets humans a les tecnològiques, que va conuiu a la capital del país amb la presència d'empreses tecnològiques vinculades a la indústria militar israeliana, còmplices del genocidi contra la població a la població palestina. Sobirania tecnològica, genocidi i violació de drets humans al mateix escenari, i no van fer res des del Govern per evitar la presència d'aquestes tecnològiques. També d'això va no només la sobirania, sinó també el fer complir els drets humans al nostre país.

Tercera contradicció. El Ministeri de Defensa de l'Estat espanyol ha tancat contractes amb Palantir Technologies, per implementar sistemes militars com Gotham.

Palantir és una empresa amb cap capil·larització total a les agències de seguretat de mig món i al Departament de Guerra dels Estats Units. El seu cofundador, Peter Thiel, defensava, en un manifest recent, un poder dur de les tecnologies i abolir el sistema democràtic. No ho diem nosaltres; ho diu ell obertament.

Els recomano llegir *Ciència-ficció capitalista*, de Michael Nieva, per entendre què diuen els tecnofeixistes. Conseller, cal que el Govern demani al Gobierno de l'Estat que no treballi amb Palantir, per ser una amenaça als drets humans. Però, a més a més, cal que el Govern pugui garantir, introduint garanties i clàusules ètiques als sistemes de contractació, que la Generalitat i el Govern i les administracions públiques de Catalunya no contractaran empreses que amenacin les democràcies, com Palantir o qualsevol altra semblant. Perquè, conseller, el fem una pregunta, a hores d'ara, la Generalitat té algun contracte amb aquesta empresa?

Mirin, ens trobem davant d'una de les paradoxes més grans dels nostres temps. Els autoritarismes estan creixent, sent en un moment en què les democràcies depenen cada vegada més de sistemes tecnològics que no controlen ni governen.

Algunes acadèmiques anomenen aquest escenari com tecnofeudalisme, d'altres, com a tecnoimperialisme, d'altres, com a colonialisme digital. En qualsevol cas, un sistema basat en l'extractivisme de dades, la concentració de poder en mans d'un nombre molt reduït d'actors privats que no renten comptes a cap parlament.

I fins i tot el Papa Lleó XIV, en la seva primera encíclica *Magnífica Humanitas*, publicada fa uns dies, s'hi refereix a una frase lapidària: «Qui controli la intel·ligència artificial imposarà la seva visió moral», i demana als estats que intervinguin per establir marcs regulatoris i defensar la propietat de les dades.

Que el Papa i nosaltres coincidim en el diagnòstic és que el problema és prou extens i ample com per poder ignorar-ho. Protegir-nos d'aquest model tecnofeixista de Silicon Valley, capitanejat per Trump i victorejat per l'extrema dreta, la internacional de l'odi, és una responsabilitat política

Fitxer 11

que ens pertoca. Catalunya ha de ser protagonista en aquest element central per defensar i mantenir les democràcies. Cal mirada llarga, sentit de país, capacitat estratègica i generositat política. Només així garantirem que la tecnologia contribueixi a reduir desigualtats socials en lloc de reproduir-les i amplificar-les. Tecnologia sota control democràtic, tecnologia per al bé comú. D'això va aquesta interpel·lació i d'això anirà la moció subsegüent que presentarem.

També cal dir que no s'ha de caure en la tecnofòbia ni en el pessimisme. Deia l'antropòleg David Graeber que un dels grans robatoris del capitalisme tardà fou extirpar-nos la capacitat d'imaginar una altra societat. I els exemples demostren que les alternatives reals existeixen quan hi ha voluntat política. Si venim del pessimisme de la raó, abracem l'optimisme de la voluntat. El govern francès, de fet, ha anunciat que deixarà d'utilitzar Zoom i Teams en les seves administracions i ha publicat un full de ruta ambiciós per superar les dependències de Microsoft, Google i Amazon, apostant per plataformes pròpies i serveis de núvol públics. Al Brasil, el Banc Central ha desenvolupat Pix, un sistema de pagament públic segur, robust, que en pocs anys ha arraconat Visa i MasterCard, una infraestructura digital pública que presta un servei

millor i sense extractivisme de dades ni dependència crítica, una sort de Bizum públic brasiler.

També tenim exemples a la capital del país. Barcelona és la primera ciutat del món en subscriure els principis de codi obert de les Nacions Unides. Això implica que el govern municipal es compromet a promoure tecnologies democràtiques, segures, sostenibles i accessibles. Davant l'acord d'Open AI amb el Departament de Defensa dels Estats Units per 200 milions de dòlars, Barcelona en Comú ha plantejat una qüestió molt clara respecte al que han de fer les nostres administracions: ni un euro de la inversió pública en intel·ligència artificial ha d'acabar en mans de grans tecnològiques implicades en la indústria de la guerra.

I a Catalunya, conseller, el Fons de Sobirania Tecnològica, acordat entre el Govern i els Comuns en el marc de la negociació pressupostaria, és un pas en la bona direcció. Reduir dependències crítiques dels grans proveïdors tecnològics, impulsar un ecosistema obert, democràtic i arrelat al país. Ara cal que es desplegui amb consistència i amb ambició real. Els instem a treballar-hi durant les properes setmanes a vostès i al conjunt de les forces democràtiques d'aquest Parlament en aquest sentit. Li demanem tres compromisos clars, conseller. El primer, governança democràtica de la tecnologia pública. Transparència i auditoria dels contractes tecnològics, registre públic dels sistemes d'IA desplegats amb l'administració de la Generalitat, plecs amb garanties de drets fonamentals i control democràtic efectiu sobre els sistemes en funcionament. El segon, mirada llarga i visió de país. Estratègia de sobirania digital amb objectius mesurables, reforç de les capacitats tecnològiques pròpies de l'administració. *(Sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció.)* El tercer, acció exterior i aliances. Cal fer pressió a l'Estat per a la transparència algorítmica. Cal transposar de manera efectiva la regulació internacional vinculant sobre vigilància i intel·ligència artificial.

I ja acabo. Si vam decidir que la sanitat pública i l'educació pública eren bastions democràtics irrenunciables per a garantir drets i societats més justes, avui cal assumir el mateix debat sobre la tecnologia, amb la mateixa convicció i amb la mateixa fermesa. La defensa de la sobirania tecnològica, conseller, és fonamental per a garantir i protegir les democràcies.

Gràcies.

La vicepresidenta primera

Gràcies, diputat. Per respondre és el torn ara del conseller i té la paraula l'honorable Albert Dalmau Miranda.

El conseller de la Presidència (Albert Dalmau Miranda)

Molt bé. Li he de dir que s'agraeix el canvi de registre en relació amb l'anterior interpel·lació. (*L'orador riu.*) Vicepresidenta del Parlament, diputat. Comparteixo una part important de les reflexions que vostè ha fet i em porta a algunes qüestions que venen recollides en l'encíclica del Papa Lleó XIV sobre *humanitas magnifica*, en què al final determina una qüestió que és fonamental, que és dir: «Nosaltres al servei de la tecnologia no. La tecnologia al servei de quina societat volem construir.» I per tant, crec que aquest element... (*L'orador riu.*) Miro la cara del president del meu grup. Miro l'enfocament que nosaltres hem de poder tenir sobre l'ús de la tecnologia en l'administració i el que en fem en el país ha de poder respondre a quin model de país volem i a quin model d'administració nosaltres volem.

I crec que hem de poder fer compatibles les dues coses. Un enfocament ètic de la tecnologia, especialment en l'àmbit de la intel·ligència artificial, que és, diguem-ne, el nou gran paradigma que s'evidencia en el que s'evidencia en el nostre temps, que ha vingut per canviar moltíssimes de les coses, sobre les quals no podem quedar rendits, però tampoc ens hi podem oposar. Entendre-ho des d'un punt de vista de transparència, d'una gestió ètica dels algoritmes –vostè ho ha dit– i amb supervisió humana. I dic que sota aquestes qüestions globals enfoco una part de la resposta a la seva interpel·lació, amb un plantejament de coincidència sobre alguns dels principis que vostè ha fet.

Crec que el Govern treballa des de fa temps en un sistema tecnològic i digital eficient i de garanties per a tothom. Ho saben bé, que ho hem explicat, que la transformació digital de l'administració que hem iniciat no és només un procés tecnològic, no pot ser només un procés tecnològic. Té a veure amb un procés polític en tant que no renunciem a un benefici de la ciutadania i a les nostres empreses, que garanteixin els

seus drets. I això en si mateix és una decisió clarament política. Fer que les coses passin o que no passin té a veure amb una decisió eminentment política.

Però sí que m'agradaria deixar clares un parell de qüestions, que em sembla que són importants, només per començar. Ni l'administració de la Generalitat ha de renunciar a la seva modernització, a través de les eines d'intel·ligència artificial i de la digitalització, ni la ciutadania ha de renunciar al seu dret a l'atenció ciutadana en persona. Aquesta és, en primer lloc, una de les qüestions que se'ns apareix en aquest procés de transformació sobre el qual estem. Nosaltres volem avançar cap a una administració que pugui ser íntegrament digital, però que, abans de superar les mateixes barreres que la tecnologia ens posa, superar una de les barreres fonamentals, que significa no perdre el contacte directe amb el conjunt de la ciutadania.

Aquesta és una de les qüestions que em semblen importants en aquest plantejament de model híbrid que nosaltres fem sobre el procés de reforma de l'administració. Jo ho acabo resumint sempre de la següent manera: permetre que un ciutadà o una empresa puguin fer el conjunt dels tràmits amb l'administració de la Generalitat o es puguin relacionar amb l'administració de la Generalitat des del seu mòbil, de forma telemàtica, però també ho puguin fer de forma presencial. Ho dic perquè aquest debat que tenim sobre tota l'evolució i la transformació tecnològica de les nostres organitzacions ens poden portar a perdre un dels elements fonamentals que té a veure amb la nostra relació amb els ciutadans. I ho dic perquè moltes vegades hi ha gent que dona lliçons sobre aquest tema i saben que avui és més fàcil, amb tota la complexitat que té relacionar-se amb l'administració, és més fàcil relacionar-se amb l'administració que intentar comprar un bitllet d'avió o canviar-te de companyia telefònica. Un exemple en els quals, quan la lògica està sotmesa només a les dinàmiques del mercat, fa que perdís, que primer derivem, s'acabi derivant, en aquest cas en els clients, en el nostre cas seria en els ciutadans, part de la feina de les mateixes empreses i treu aquesta lògica de contacte amb el conjunt de la ciutadania.

Crec que decidir sobre què volem fer amb la tecnologia, perquè volem servir quines garanties tenen a veure amb el que nosaltres no estem disposats a renunciar-hi. Apunto: transparència al respecte als drets de la ciutadania i a la nostra autonomia

digital són condicions necessàries i el motiu principal de qui legitima el procés que hem iniciat, que aquesta hauria de ser una línia vermella. Amb això vull ser molt clar. La intel·ligència artificial només serà una aliada si som capaços de governar-la. I això vol dir que hi estem destinant una part molt important dels nostres esforços. Avui la tecnologia és una infraestructura clau de l'estat del benestar. I hem d'entendre que hi ha una nova dimensió de l'estat del benestar que té a veure amb la infraestructura tecnològica. No és un instrument auxiliar, és un pilar sobre el qual depenen serveis essencials: salut, serveis socials, justícia, seguretat i, en definitiva, el conjunt de polítiques públiques.

I en aquest context, l'autonomia digital o l'autonomia estratègica en l'àmbit digital no és un concepte abstracte ni un eslògan. És la capacitat que hem de tenir com a institucions públiques per decidir, governar i garantir la continuïtat dels serveis públics en un entorn tecnològic que és complex. I això és molt important deixar-ho clar. Sobirania digital no vol dir autarquia tecnològica. Crec que aquest és un element molt rellevant. No vol dir tancar-nos ni deixar d'utilitzar tecnologia global. Vol dir, en canvi, evitar dependències crítiques que posen en risc la capacitat dels serveis públics i la protecció dels drets dels ciutadans i de les ciutadanes, la utilització de les seves dades i les nostres condicions de seguretat.

I avui ens trobem en un escenari en què, per un cantó, existeixen dependències tecnològiques concentrades en un nombre reduït de proveïdors globals –aquesta és la realitat sobre la qual a nosaltres ens toca operar–, que hi ha riscos geopolítics creixents associats a aquesta concentració de dependències que es veuen només veient la concentració mundial en les inversions en intel·ligència artificial. El 2024 els Estats Units és la primera potència mundial en inversió en IA –54.000 milions–, seguits de la Xina –17.000 milions– i la Unió Europea –13.000 en el seu conjunt. I el model actual –ho he dit– sovint no garanteix aquest prou control polític sobre les infraestructures digitals i les dades.

I la solució quina és? Ho hem expressat moltes vegades. És més, a Europa, sobre dues possibilitats. La primera és ser governats pel mercat, per les Big Tech i, si m'ho permeten, per Elon Musk, que està a les antípodes del model que nosaltres tractem d'impulsar, per la seva llei de la selva, el lliure mercat i els interessos de tercers estats

o empreses amb més poder que molts dels estats, que aquest és un dels problemes que afrontem avui o que siguem els poders públics, el Govern, el Parlament, els que fixem quin model volem. I òbviament, això implica treballar en normes que permetin assegurar els drets individuals i col·lectius en cooperació amb els diferents nivells institucionals.

Ara, també és veritat que això tampoc ens pot limitar, ni molt menys anul·lar, la innovació o la capacitat d'atracció que té la iniciativa privada i amb la que –jo dic– fins ara no renunciem a col·laborar-hi si és compatible amb la nostra democràcia. El repte no és prohibir proveïdors globals, sinó evitar dependències que permetin dependències estructurals. Tenir el control, auditar, exigir portabilitats, disposar d'alternatives i d'una arquitectura que sigui híbrida. Aquest és el model europeu i el que subscriu el Govern de la Generalitat. I li asseguro que d'aquí crec que no ens hem de moure, perquè és una oportunitat per garantir drets i anar cap a un model més transparent, dotar de major governança i capacitat a la presa de decisions, d'aprofitar sinèrgies entre el sector públic i el sector privat i també de poder garantir el lideratge del nostre país. I és aquí on volem que la Generalitat disposi d'aquesta capacitat de decisió, en la seva execució de les polítiques públiques, que avui passen sí o sí per la digitalització i la tecnologia, i alhora reduir la dependència crítica excessiva d'un sol o de pocs proveïdors.

De fet, com hem vist, des que aquest govern va començar a caminar, hi estem treballant i no només estem disposats –ho he dit abans– a poder prémer l'accelerador. En l'àmbit de la intel·ligència artificial, permetin-me que abordi el que crec que estem afrontant unes passes en la bona direcció. La primera és dotar-nos d'una estructura de governança. Hem generat aquesta nova Direcció General d'Intel·ligència Artificial en l'àmbit de la nostra organització per poder tenir una visió sistèmica sobre el que passa en el conjunt i quines són les polítiques del govern en matèria d'intel·ligència artificial aplicades a l'administració. Li he dit que per a nosaltres és un avantatge competitiu en relació amb altres administracions tenir un proveïdor únic tecnològic, com és en aquest cas el CTTI. Crec que, a diferència d'altres nivells, d'altres administracions, on aquest sistema està completament atomitzat, crec que ens beneficia i ens ajuda tenir un proveïdor únic de tecnologia que ens permet tenir guanys

d'escala, economies d'escala, però a la vegada visió global i també poder diversificar els nostres proveïdors.

I la creació de la Comissió d'Intel·ligència Artificial, amb representació de tots els actors institucionals de la Generalitat implicats en aquest àmbit, que crec que també és un element central d'aquesta política de governança. També és veritat que, des d'aquest punt de vista, el Departament de Presidència ha impulsat el registre del sistema d'intel·ligència artificial i altres algoritmes, una eina que és una eina corporativa i pública orientada a fer visible l'ús d'aquestes tecnologies dins de l'administració pública, especialment quan poden tenir impacte en les decisions administratives o en els drets de la ciutadania. El registre, ja ho saben vostès, conté la informació sobre els sistemes d'IA i els algoritmes deterministes, incloent-hi la seva finalitat, funcionament, fonts de dades, riscos potencials i mesures d'avaluació. Insisteixo, aquesta informació és pública a dia d'avui, accessible per a tothom que ho vulgui i, de fet, des de fa mes i mig, la gent té dret a saber amb quina finalitat l'administració fa servir algoritmes i per això vam posar en marxa –els deia– aquest registre. A dia d'avui hi ha més de trenta-dues entrades, amb aplicacions de diversos àmbits que signifiquen aquesta qüestió.

La segona. Saben que hem començat –ho hem anunciat– aquesta formació massiva en l'ús de la intel·ligència artificial de les nostres eines corporatives, perquè un dels reptes que tenim com a administració –també les empreses– és l'adopció de la intel·ligència artificial. Avui hi ha solucions en el mercat que ens donen resposta a qüestions que són necessàries per poder guanyar en eficiència de la nostra administració i hem començat aquesta formació en el conjunt dels treballadors i treballadores de la Generalitat, que té a veure, com sempre, amb una supervisió humana. Jo... m'ho han sentit dir moltes vegades. Volem ús de la intel·ligència artificial, no per substituir ningú, sinó per poder utilitzar el nostre temps per fer aquelles tasques que aporten més valor i per poder facilitar la nostra relació amb els ciutadans i ciutadanes. I crec que aquest és un element central i, per tant, des d'un plantejament de coincidència amb alguns dels problemes de fons que afronta el nostre continent des del punt de vista de l'autonomia estratègica (*sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció*) i de com reduïm –ara finalitzo– la nostra dependència de proveïdors externs i de mercats externs, ens obliga a fomentar les

polítiques d'innovació dins del continent, a guanyar salts d'escala en un mercat únic dintre de la Unió Europea que ens permeti també generar infraestructura pròpia –un dels exemples en els quals estem apuntant és la candidatura per acollir una gigafactoria d'intel·ligència artificial– i sobre aquest ús responsable que en fem a l'administració.

Ara, davant del davant del repte que se'ns planteja, que és o donar l'esquena a la tecnologia –o donar l'esquena a la intel·ligència artificial– o abraçar-la per fer-ne un ús ètic i responsable al servei de l'administració, crec que el camí que hem iniciat és un camí de transformació dels nostres serveis públics, que compta també amb la visió que el seu grup ha aportat.

Moltes gràcies.

La vicepresidenta primera

Gràcies, conseller. Per fer la rèplica, és el torn ara del diputat Andrés García Berrio.

Fitxer 12

Andrés Garcia Berrio

Gràcies, vicepresidenta. Conseller, gràcies per la resposta. L'hem escoltat i, efectivament, hi ha punts en els que podem estar d'acord i n'hi han altres en els que no. Jo crec que és perillós quan, d'alguna manera, es planteja que no s'ha de caure en la autarquia tecnològica, que en cap cas és el que ha plantejat el nostre grup parlamentari. Jo entenc que és complicat. Entenc que les tecnològiques a nivell global, unes venen dels Estats Units i tenen uns problemes, altres venen de la Xina i tenen altres problemes que també són evidents. I és per això que jo crec que aquí la Unió Europea ha anat molt tard. Jo crec que hi han responsabilitats històriques en aquesta matèria i llavors ara a Catalunya és on es troba.

El que sí que penso, vostè no m'ha contestat en relació a Palantir, si n'hi ha algun contracte o no. Si no ho té avui, ja ens contestaran, però sí que volem alertar. És a dir, entre que és evident i és necessari treballar amb diferents tecnològiques i que, evidentment, no tenim les eines que ens agradarien a dia d'avui per poder fer avançar el país i al mateix temps, en tot cas, garantir aquesta sobirania tecnològica, el que sí

que pensem que és clau i en el que s'ha de poder avançar és en on estan els límits. Ha d'haver-hi límits. I jo crec que no sempre, i no totes les empreses han de poder superar els estàndards ètics que hem de tenir a Catalunya. També és d'una lògica de protecció de les democràcies. El que no podem fer és entregar a aquestes empreses el futur de les nostres democràcies en un moment, en un moment, en què els autoritarismes estan creixent. Per això aquest enfocament. Per això aquest enfocament des d'una lògica de drets humans.

Alguna de les qüestions que el Govern està treballant, i vostè també ha comentat, tenen a veure amb tota l'estratègia de Catalunya Intel·ligència Artificial 2030 i també en relació amb l'antiga factoria de Móra la Nova. L'hem escoltat parlar de sobirania tecnològica i reconeixem que el Govern té la visió en sentit ampli, que compartim. I la creació, insistim, d'un fons de sobirania tecnològica, que hem acordat, és clau i serem molt exigents en la posada en marxa d'aquest fons i, sobretot, en els seus resultats. La qüestió és que fem servir conceptes i significants similars però diferents..., diferim en els significats. Quan el Govern parla de sobirania tecnològica, parla en moltes ocasions d'infraestructura. Nosaltres hem de tenir un centre de dades a les Terres de l'Ebre i ser presents al mapa europeu de la IA, atraure inversió.

Quan nosaltres parlem de sobirania tecnològica parlem també de control democràtic. Qui decideix com s'utilitzen les gigafactories? Per a què s'usen les dades que hi passen? Amb quines garanties? Sota quin règim jurídic? I amb quina supervisió pública? Tenir la gigafactoria a Mora La Nova és sobirania i localització, si vol, però no és necessàriament sobirania democràtica. Sobre Móra la Nova, hem de ser clars, perquè defensar la sobirania tecnològica obliga a fer-ho. Defensem la voluntat de no dependre d'infraestructura..., de no dependre d'infraestructura extracomunitària. Però també el projecte planteja dubtes en termes d'impacte territorial, ecològic i social.

Segons el professor Ramon López de Mántaras, investigador emèrit del CSIC, a meitat de rendiment, la gigafactoria consumirà l'equivalent a l'electricitat de 180.000 llars. Estem parlant de consum de dues ciutats com l'Hospitalet de Llobregat o de cent vegades el de Móra la Nova. Segons la investigadora Ana Valdivia, el consum hídric serà l'equivalent al anual de vint mil llars. Sobirania tecnològica sense transparència no és sobirania, consellers. Segur que, com ja sap, diferents organitzacions de Terres

de l'Ebre i arreu del país denunciem que el projecte ha avançat amb una falta d'aquesta transparència i li volem traslladar que no és acceptable per a una inversió d'aquest impacte.

L'atenció amb les gigafactories i els centres de dades. En indrets com Irlanda, on els centres de dades consumeixen entorn del vint per cent d'energia de tot el país, se'ls anomena vampirs energètics. Un estudi recent de la Universitat de Cambridge ha descobert que centres de dades d'intel·ligència artificial creen illes de calor al seu voltant d'entre dos i nou graus centígrads. És un tema que suscitarà per un altre debat parlamentari.

Llavors, en aquest sentit, i amb relació a l'estratègia, considerem que el registre públic de sistemes d'IA és avui consultable per a qualsevol ciutadà. Quants sistemes hi consten i quina informació es publica sobre cadascun? En segon lloc, en relació a l'estratègia, les avaluacions d'impacte en drets fonamentals s'han aplicat a un sistema d'intel·ligència artificial de la Generalitat? A quins? Es faran públics? Tercera, qui controla avui els algorismes que utilitza la Generalitat? Hi ha supervisió independent amb experts externs i societat civil? O aquesta funció recau exclusivament en l'administració?

Intuïm que els instruments previstos encara no són operatius. L'estratègia és un pas endavant real i el que demanem és que el pas es faci i que hi hagi rendició de comptes durant el procés. La sobirania tecnològica no pot ser un debat de nínxol i no només tècnic. És un imperatiu democràtic. I, per això, conseller, presentarem una moció amb propostes molt concretes en totes aquestes qüestions que avui hem pogut tractar a la interpel·lació i també esperem les seves respostes en aquest segon torn.

Gràcies.

La vicepresidenta primera

Gràcies, diputat. Per fer la rèplica té la paraula tot seguit el conseller Albert Dalmau Miranda.

El conseller de la Presidència (Albert Dalmau Miranda)

Gràcies, vicepresidenta. Diputat, crec que ja ho he dit abans, compartim una reflexió de fons sobre un ús ètic de la tecnologia i de l'ús de la intel·ligència artificial. Però

també hem d'afrontar alguns dels debats de fons que hi ha en el nostre continent. Hem de guanyar autonomia estratègica sí o no? I si l'hem de guanyar, en quant temps estem disposats a fer-ho? Perquè guanyar-la d'aquí a cinquanta anys no ens servirà de res. Només haurem fet que engrandir, diguem-ne, el *gap* que hi ha entre els Estats Units i la Xina.

Jo, m'ho han sentit dir moltes vegades, hi han tres xifres que responen bastant bé a una aproximació del que és Europa. Europa és gairebé el cinc per cent de la població mundial. Som pocs i una societat envellida. Per tant, els que tenen aquests discursos contra la immigració, més enllà del que nosaltres compartim des d'un punt de vista de la dignitat humana, que facin una reflexió sobre la viabilitat del nostre continent. Produïm el vint-i-cinc per cent del producte interior brut del món i som el cinquanta per cent de la despesa social. Si nosaltres volem seguir mantenint això, que és el que ens defineix com a europeus, especialment la tercera xifra, que és el cinquanta per cent de la despesa social del món, hem de decidir quin camí volem fer. Si volem tenir un camí de ser vassalls de potències estrangeres, en el qual nosaltres hem externalitzat la nostra defensa als Estats Units i hem externalitzat la nostra producció a l'Àsia, o si decidim posar-nos a fer els deures que necessitem com a continent per poder garantir la viabilitat del nostre sistema, que sobretot es diferencia des del punt de vista dels valors. La discussió central que estem tenint, diguem-ne, fruit de la seva interpel·lació, té a veure amb els valors.

La tecnologia, al servei de què? Al servei que n'hi hagi tres que es facin molt rics i amb això dominin el món, afectin la nostra capacitat de concentració, els nostres estats d'ànim o de sistemes que volen controlar a través de la tecnologia el sistema polític que podríem trobar-ho en l'altre extrem de la balança, nosaltres volem tenir un model propi. Si volem fer això, la pregunta és: Amb quant de temps estem disposats a fer-ho? I evidentment, no es pot guanyar sobirania estratègica en qualsevol dels àmbits del nostre país, en l'àmbit industrial, en l'àmbit..., ja no dic en l'àmbit de la seguretat, que segurament tenim una distància important sobre aquest tema, però en l'àmbit de la intel·ligència artificial, sense que passin coses a Europa i sense que passin coses a Catalunya.

I evidentment, què estem disposats a fer? Jo, honestament, ho creiem. Nosaltres creiem, que s'ha referit vostè, en el cas de la gigafactoria d'intel·ligència artificial, creiem que és un benefici per al país, perquè estem contribuint, des del punt de vista, a guanyar capacitats de supercomputació. La mateixa energia que es consumeix en el supercomputador amb finalitats de recerca. Una, amb finalitats de contribuir en el nostre teixit econòmic i empresarial, l'altra, que a més ho hem fet amb una visió de reequilibri territorial del país. Perquè creiem un país on hi hagin oportunitats econòmiques al conjunt del territori. I això vol dir també tenir infraestructura al conjunt del territori, assumint que, en tot pas que es fa endavant, també quan transformem una carretera en el país, doncs també generem externalitats, però creiem honestament que aquest és un camí sobre el que nosaltres hem de poder afrontar.

El mateix ens passa amb la transformació de la nostra administració. Volem una administració més ràpida per poder atendre millor els ciutadans, per poder afrontar, entre altres coses, la bretxa enorme de confiança que hi ha entre la ciutadania i l'administració, que cada vegada se'ns engrandeix més. I és una de les qüestions sobre les que jo intento alertar tantes vegades. A vegades els discursos que tenen a veure amb això són protagonitzats per formacions de dretes. Jo dic que hem de tenir, les formacions que tenim una visió progressista, un discurs sobre aquesta qüestió, perquè ha de ser compatible poder-ho fer bé, però també poder-ho fer més ràpid, en totes les qüestions que vostè ha comentat, també des del punt de vista de la nostra sobirania tecnològica.

Si volem guanyar en sobirania tecnològica, hem de guanyar en capacitats. Hem de poder guanyar en infraestructures. Hem de poder guanyar en una administració que utilitza la intel·ligència artificial també per poder anar més ràpid. Ara, evidentment, això té riscos i volem dependre menys. Volem dependre menys. És veritat que no existeixen –ho dic anticipant debats que hi ha en aquesta cambra– no existeixen mecanismes legals per poder decidir quina empresa treballa amb nosaltres o no. N'hi ha algunes que sí, però té les seves constriccions i té les seves restriccions.

Nosaltres no podem interferir en els contractes públics per decidir quina empresa ens agrada que guanyin els concursos o no guanyin els concursos. El que podem... No, no, si no li dic amb relació a vostè, però dic, aquest debat aquests dies ha sonat en

aquesta cambra. Aleshores el que podem és assegurar que els contractes amb la normativa europea, amb la normativa estatal es poden realitzar en condicions d'igualtat i de transparència i, sobretot, primant, ja ho saben vostès, molt les ofertes econòmiques. No hi ha contractes amb Palantir. Crec que aquí nosaltres som..., no? Hem de poder anar estenent regulacions en el marc que aquelles empreses que tenen una vulneració contra els drets humans, igual que aquelles que operen en paradisos fiscals, puguin anar quedant excloses. Però també saben que avui la Comissió Europea, esperem a veure l'anunci que farà la comissària Virkkunen, crec que demà, en relació a l'autonomia estratègica del nostre continent, veurem quins mecanismes ens podem dotar.

Ara no estem capdavanters d'aquesta cursa. La constatació, diguem-ne, del conjunt de l'acadèmia i del sentit comú és que l'estem perdent com a Unió Europea. I, per tant, que per donar aquest salt endavant haurem de fer grans transformacions, algunes de les quals hem pogut comentar, però necessitem poder afrontar aquest debat per poder fer compatible aquest debat entre fer les coses bé, entre poder donar un pas endavant, però a la vegada poder fer les coses més ràpid i amb més anticipació del que ha passat fins ara.

Crec que amb això donem resposta també a la seva pregunta.

Moltes gràcies.

La vicepresidenta primera

Gràcies, conseller.

Interpel·lació al Govern sobre drets lingüístics i construcció nacional

300-00309/15

Passem tot seguit a l'onzè punt de l'ordre del dia, que és la interpel·lació al Govern sobre drets lingüístics i construcció nacional, presentada pel Grup Parlamentari de la Candidatura d'Unitat Popular - Defensem la Terra i, per exposar-la, té la paraula, per un temps de deu minuts, la diputada Maria Pilar Castillejo Medina.

Maria Pilar Castillejo Medina

Conseller, bona tarda, diputats, diputades. Una part important del debat sobre la llengua creiem que està atrapat dins d'un marc que ja fa temps que no serveix per entendre el que està passant al país. Quan el Govern parla de llengua ho fa parlant de cursos, del Consorci, de subvencions, del pacte. I tot això no diem que no sigui important, però si el discurs acaba aquí, doncs anem tard i malament.

L'emergència lingüística que tenim avui ens obliga a mirar les coses d'una altra manera, anar a l'arrel dels problemes i actuar de debò. La nació l'hem d'entendre com una realitat que no està acabada, que es construeix i que es destrueix o es destrueix cada dia. I es construeix als barris, als centres de treball, als espais de lleure, als centres educatius i també a les expectatives de futur que comparteix una societat. I la llengua ocupa un paper central en aquest procés, perquè és una de les eines principals que permeten convertir una població diversa com la nostra en un poble.

Per això, nosaltres no defensem el català com un patrimoni o com una tradició. El defensem perquè continua sent la principal eina de construcció nacional que tenim. I, precisament per això, la seva situació ens preocupa tant. Però ens preocupa perquè ens parla del país. Quan observem que el català retrocedeix entre el jovent, als centres de treball, als barris populars, als espais d'oci o als territoris afectats pel monocultiu turístic, la pregunta que ens fem no és només perquè es parla menys el català. La pregunta és: Què està passant amb les condicions socials que havien fet possible que el català actués com a llengua comuna?

I aquí és on nosaltres discrepem del marc del que amb el que acostuma a actuar el Govern. Perquè sovint sembla que el problema principal sigui de coneixement lingüístic o de sensibilització o de consciència lingüística. Però si aquest fos el problema principal, després de quaranta anys de normalització lingüística, després de dècades d'escola catalana, de mitjans públics, d'institucions pròpies, hauríem d'estar observant una realitat diferent. Però no és això el que tenim al davant. Potser la qüestió no és quanta gent coneix el català. Potser la qüestió és fins a quin punt el català continua sent necessari, perquè una llengua no ocupa una posició central dintre d'una societat perquè la gent li tingui estima, ni tan sols perquè la conegui. L'ocupa quan és necessària, quan és útil per participar plenament de la vida col·lectiva, quan

és la llengua de drets, del treball, quan és la llengua de les relacions socials. La gent l'aprèn i la fa servir en la mesura que la llengua és necessària.

I si aquest és el problema, aleshores la pregunta és inevitable: Què està fent el Govern perquè el català torni a ser una llengua necessària? Perquè una llengua no esdevé necessària per decret ni per simpatia. Esdevé necessària quan les institucions que organitzen la vida col·lectiva la situen en el centre. Si per al Govern de Salvador Illa la llengua pròpia del país és una prioritat, per què continua existint tanta resistència a assumir que l'administració ha de funcionar plenament en català? I que, per tant, el coneixement del català ha de ser una condició normal per a exercir funcions públiques, també a la sanitat. Perquè sovint sembla que es vulgui reforçar la llengua sense reforçar-ne la necessitat. Nosaltres sabem que això no és possible i aquí és on trobem la primera gran contradicció del seu Govern.

També vostès afirmen que la llengua és una prioritat. Ho repeteixen sovint, però al mateix temps, ni tan sols en l'àmbit més simbòlic, que té un cost zero, no fan allò que diuen. Per exemple, un tema que avui és recurrent, la visita del Papa. El Govern tenia una oportunitat magnífica per projectar el català dintre i fora del país, però és

Fitxer 13

com si la llengua fos important sempre que no condicioni res, sempre que no alteri cap equilibri de poder. Ens preguntem si una llengua pot continuar ocupant una posició central dintre d'una societat quan fins i tot aquells que afirmen defensar-la actuen com si fos prescindible. La llengua sempre és important, oi?, fins que deixa de ser-ho.

Com deia, vostès afirmen que la llengua és una prioritat i, al mateix temps, continuen impulsant un model econòmic que debilita les condicions que permeten reproduir-la. Quan es defensa el creixement turístic com a horitzó econòmic, quan s'accepta que barris sencers es transformin en espais de pas, quan es normalitza que una part creixent del jovent no pugui construir el seu projecte de vida allà on ha crescut, quan una part cada vegada més gran de l'activitat econòmica s'organitza al voltant de poblacions flotants desvinculades del territori, no s'està fent una política neutral des

del punt de vista lingüístic: s'està intervenint directament sobre les condicions que fan possible l'existència d'una llengua comuna.

Però hi ha una altra qüestió que tampoc no em sembla menyspreable. El seu Govern parla de la integració lingüística de les persones que arriben al país com si fos una qüestió merament cultural o educativa, però molt poques vegades es parla de les condicions materials que fan possible aquesta inclusió. Pensem en la realitat de moltes comarques –de la Catalunya Central, per exemple, no?–, pensem en tota la indústria càrnica, en el que en diem la ruta del fuet. Sobre el paper, hauria de ser un dels territoris més favorables a la incorporació lingüística, perquè aquí el català continua tenint una presència social molt forta. Però, què passa quan les persones que hi treballen encadenen jornades llarguíssimes, salaris baixos, habitatges precaris i una vida que pràcticament es redueix a anar de la feina al descans? De debò pensem que en aquest moment la qüestió principal per a elles és si hi ha prou cursos de català? O potser la qüestió és que existeixen sectors sencers de l'economia que necessiten mà d'obra, però que no generen les condicions perquè aquestes persones puguin incorporar-se plenament a la comunitat lingüística i nacional del país.

I aquí és on nosaltres tenim dificultats per entendre el discurs del Govern, perquè, d'una banda, se'ns diu que la llengua ha de ser una eina de cohesió i d'incorporació al projecte col·lectiu del país, però, de l'altra, s'impulsa un model econòmic que funciona precisament gràcies a l'existència de bosses de treballadors als quals no se'ls ofereixen aquestes condicions materials necessàries perquè aquesta incorporació sigui possible. Nosaltres, sincerament, no sabem com encaixen aquestes dues coses; no sabem com es pot defensar una llengua comuna i, al mateix temps, acceptar un model econòmic que dificulta les condicions que permetin construir-la. Per això ens costa tant separar la llengua de les condicions materials de vida i per això ens costa tant d'entendre que es pugui parlar de política lingüística sense parlar d'habitatge, de model econòmic, de treball, de cures o de model territorial, perquè la qüestió de fons és si existeix o no la comunitat que ha de reproduir aquesta llengua.

I això ens porta inevitablement a l'escola, perquè durant molts anys vam pensar que era la garantia principal del futur de la llengua. Continua sent una institució fonamental

i, probablement, la més important que tenim per construir aquesta llengua comuna i aquesta experiència compartida de país. Però aquesta constatació té dues conseqüències. La primera, que hem de garantir que el català sigui de debò la llengua vehicular en tot el sistema educatiu, des de l'etapa zero-tres fins a l'educació obligatòria i postobligatòria, no perquè l'escola sigui ella sola qui pugui resoldre el futur de la llengua, però sí que sense escola no existeix cap possibilitat real de construir aquesta llengua comuna. I segona, perquè cal entendre que l'escola ara mateix és objecte d'una ofensiva sostinguda per part dels tribunals espanyols, perquè l'Estat entén perfectament el paper que ha jugat l'escola en la construcció d'aquest espai compartit de socialització nacional. Qui ataca la immersió lingüística no ho fa perquè ignori la importància de l'escola, sinó precisament perquè la coneix bé. I la pregunta és si el Govern està disposat a defensar aquesta funció amb la mateixa determinació amb què l'ataquen aquells que la volen desmantellar. Perquè si considerem que la llengua és una eina de construcció nacional, aleshores no estem parlant simplement d'una metodologia educativa; estem parlant d'una institució estratègica que cal reforçar internament i protegir externament. I amb una normativa que introdueix el castellà a les aules no es fa ni l'una ni l'altra, i amb les directrius que dona la consellera Niubó, doncs tampoc no fem ni l'una ni l'altra.

Per últim, volia parlar també del pacte nacional per la llengua, ràpidament, perquè el pacte nacional ha estat massa sovint una manera de transmetre aquesta idea que existeix un compromís compartit mentre s'evita discutir les estructures que han estat produint la situació que es pretén corregir. I nosaltres ens preguntem si avui el principal problema de la llengua és realment aquesta manca de consensos, no?, i per això ens diuen que hem de treballar dintre del pacte. Fa dècades que disposem de diagnòstics. La qüestió és si existeix voluntat política per afrontar les conseqüències que es desprenen d'aquests diagnòstics.

Perquè la nostra discrepància no és sobre els instruments –volem deixar-ho clar–, no és sobre si calen més cursos o menys cursos, no és sobre si l'Oficina de Drets Lingüístics que han anunciat és útil o no ho és, no és ni tan sols sobre si cal un pacte nacional per la llengua o no cal; la discrepància és anterior, perquè vostès continuen pensant la llengua com una política pública específica, mentre que nosaltres estem convençuts que la situació del català ens està parlant del conjunt del país, ens està

parlant de com construir nació, de qui té la capacitat de definir les regles del joc; ens està parlant de quines activitats econòmiques es prioritzen, de qui pot quedar-se a viure al barri i al poble i qui acaba marxant; ens està parlant de quina llengua és necessària per participar plenament de la vida col·lectiva i quina llengua deixa de ser-ho.

I per això la pregunta que li fem és molt simple. Quan el Govern diu que la llengua és una prioritat, està disposat a assumir totes les conseqüències polítiques que comporta aquesta afirmació? Perquè si el català retrocedeix al centre de treball, als barris populars, als espais d'oci, entre el jovent, als territoris afectats per la turistificació, potser la qüestió que tenim al davant ja no és principalment lingüística; potser la qüestió és si el model de país que s'està construint és compatible o no amb l'existència d'una llengua comuna capaç de continuar articulant una comunitat nacional. I aquesta és la contradicció que nosaltres veiem, i, sincerament, no sabem com pensa resoldre-la el Govern, o si la vol resoldre mentre va creant aquestes cortines de fum amb els seus socis necessaris i els seus pactes nacionals.

La vicepresidenta primera

Gràcies, diputada. És el torn ara del conseller. I, per respondre, té la paraula per un temps de deu minuts el senyor, l'honorable Francesc Xavier Vila i Moreno.

El conseller de Política Lingüística (Francesc Xavier Vila Moreno)

Vicepresidenta, diputats, diputades... Sentint-la, francament, m'ha fet l'efecte que ens retrotrèiem al moment en què estàvem discutint el diagnòstic del pacte nacional per la llengua. M'ha fet, francament, tota la sensació que tornàvem uns quants anys enrere i plantejàvem quins eren els reptes, de quina manera sintetitzàvem els reptes als quals ens hem d'enfrontar a l'hora de fer que la llengua catalana, després de tres segles de minorització, després de canvis demogràfics molt importants, pugui canviar el procés de minorització que havia viscut i recuperi el seu punt de centralitat nacional.

I dic això perquè... La torno a portar al diagnòstic del pacte nacional per la llengua, on diem, en primer lloc, què és el que tenim. Tenim una situació en què el català no és plenament oficial ni *de iure* ni *de facto*. Per tant, que tenim tota una família de factors,

que hem de resoldre, que tenen a veure explícitament amb l'estatus legal de la llengua, i en això ens hi vam posar d'acord.

En segon lloc, i com deu recordar, hi ha una segona família de factors en què es parlava d'unes necessitats d'enfrontar les conseqüències de model econòmic, moviments demogràfics, que estan explicats, que estan desgranats i en què es parla, per exemple, de les conseqüències que té el model que tenim d'importació massiva de mà d'obra en uns sectors determinats.

En tercer lloc, deu recordar que a l'avaluació del diagnòstic del pacte nacional per la llengua plantejàvem també –i vostès hi estaven d'acord, en aquell moment si més no– que hi havia altres canvis importants en el món de les tecnologies, les tecnologies i l'audiovisual. He trobat a faltar que plantegés aquest factor, que és fonamental en els processos de socialització, i li diré més, en els processos de sobirania, perquè si no tenim certa sobirania en l'àmbit audiovisual, no som capaços de socialitzar adequadament els nostres nanos.

Miri, aquest punt és especialment important. Molt probablement, entre l'any 2010 i l'any 2015 la humanitat ha viscut el canvi més important pel que fa als processos de socialització culturals i lingüístics de la història. Per què? Perquè ens vam inventar els telèfons mòbils, perquè vam crear les xarxes socials. I aquests dos elements el que estan fent és transformar fonamentalment la forma de socialització, d'aprenentatge de llengües, d'exposició a les llengües de la nostra societat, i, sobretot, de les noves generacions.

En quart punt, parlàvem d'ideologies, parlàvem de discursos públics, parlàvem d'hàbits, parlàvem d'actituds, de tota la rèmora que hem anat acumulant durant molts segles, que dificulten que, fins i tot en un marc de normalitat plena, d'oficialitat plena, *de iure*, de la llengua, bona part dels parlants siguin incapaços de sobreposar-se a unes rutines que fan que la llengua reuli, desaparegui de molts àmbits.

I, finalment, l'última gran família que teníem, que exposàvem i que compartíem era clarament l'avaluació de les polítiques que s'havien fet. I dèiem clarament que, si bé s'havien realitzat polítiques lingüístiques, que ningú no negava que Catalunya havia fet unes polítiques lingüístiques substancials, calia dur a terme unes polítiques molt

més vigoroses per tal de facilitar l'accés al coneixement, per tal de facilitar el foment de l'ús i per tal de facilitar l'apreciació de la llengua.

Aquest era el marc, que el vam construir ara fa uns anys. I era un marc que, fixi's, anava bastant més enllà del que vostè ha plantejat ara mateix, i li diré per què. Les evolucions lingüístiques no responen només de forma única al que són dinàmiques socioeconòmiques. Les dinàmiques socioeconòmiques són una part dels mecanismes que determinen l'evolució de les llengües, però no ho són tot; no ho són tot perquè tenim tots els altres elements. I, per tant, és absolutament imprescindible abordar les dinàmiques econòmiques, però amb aquestes no n'hi ha prou. I és per això que, quan hem fet el pacte nacional per la llengua, des de Política Lingüística ens hem enfrontat amb tots aquells elements que es podien dur a terme a partir d'una conselleria com és Política lingüística.

Deixi'm, però, que li parli de la noció de drets lingüístics, que és l'element amb què encapçalava la seva intervenció. Parlar de drets lingüístics és, en el fons, parlar de drets de les persones. I aquesta afirmació, que avui dia potser sona trivial, no és tan recent; és una afirmació que hem anat construint al llarg de la segona meitat del segle XX i principis del segle XXI, amb autors com Capotorti, com Fernández [#], com Tove Skutnabb-Kangas, que ens han plantejat com els drets lingüístics, que formen part del conjunt de drets humans..., plantegen com les llengües no són únicament un instrument de comunicació, sinó també vehicles de participació, d'igualtat i de dignitat. Els drets lingüístics, al capdavant, el que fan és donar carta de naturalesa a les possibilitats que tenen les persones de viure en la llengua o en les llengües que tenen els estatus reconeguts en cadascuna de les societats. En el nostre cas –i molt concretament estem parlant del català–, és el dret a rebre informació, el dret a estudiar, el dret a treballar, el dret a relacionar-se amb els serveis essencials, el dret a no ser discriminats com a parlants de llengua catalana.

En el cas del català, aquests drets lingüístics es fonamenten en dos elements bàsics. El primer element és el del reconeixement mateix dels drets; el segon és el de la restitució de la normalitat lingüística, que ha estat arrabassada al llarg de diversos segles. Avui, com l'hi deia, el català té reconegut l'estatus de llengua pròpia, de llengua oficial. I aquest doble estatus, certament, obliga a tota una sèrie d'obligacions

per part dels poders públics i per al conjunt de la societat. I aquí, fins a on jo sé, el pacte nacional per la llengua és la iniciativa més ambiciosa i més completa que s'ha dut a terme al llarg dels últims anys per mirar de reconèixer quins són tots els elements que condicionen la possibilitat d'exercir aquests drets lingüístics en la nostra societat.

Hi ha discrepàncies, evidentment, sobre la manera d'abordar determinats aspectes de quines són les solucions. Hi ha qui creu que seria possible declarar el català llengua oficial única demà passat, per exemple; hi ha qui creu que això no és un objectiu desitjable, i hi ha qui creu que això és un objectiu senzillament impossible. Però, en tot cas, hem estat capaços de crear un model que aplega una majoria de la població per tal de fer avançar el català, des de la posició en què es troba ara mateix, cap a una posició molt millor en un termini breu de..., hem marcat fins a l'any 2030.

Durant aquest primer any del pacte nacional per la llengua crec que hem obtingut transformacions tangibles. Evidentment –vostè l'ha esmentada–, hem creat l'Oficina de Protecció de Drets Lingüístics. Hem reforçat les polítiques de garantia de drets dins de les administracions públiques. Hem ampliat les activitats formatives per al personal públic. Hem avançat en la garantia dels drets lingüístics en l'entorn digital de les administracions. Hem treballat en tots

Fitxer 14

i cadascun dels àmbits des de la perspectiva d'efectivament d'increment del coneixement i, per tant, d'increment de l'accés a la llengua, d'increment de l'ús, per tant, per a fer fàcil l'ús de la llengua a totes les persones que la volen utilitzar, i des del terreny de l'apreciació de la llengua per a treballar perquè el màxim de la població de Catalunya s'apropriï de la llengua i la faci seva. Perquè miri, al final, per tal d'aconseguir que el català recuperi l'estatus de llengua central de la nostra societat ara mateix tenim un repte que és central i que vostè reconeixerà, que és travar amb molta més força la malla de contactes interpersonals que fan servir la llengua en el seu dia a dia, en la seva feina, en tots els àmbits, la salut, l'escola, a tot arreu. Si no som capaços de fer aquesta feina i aquesta feina l'hem de fer també i de manera molt especial a nivell micro, a nivell de les persones, senzillament, per moltes proclames de canvis globals de sistema no ens en sortirem.

Moltes gràcies.

La vicepresidenta primera

Gràcies, conseller. És el torn de rèplica de la diputada Maria Pilar Castillejo Medina.

Maria Pilar Castillejo Medina

Conseller, no sé on, però jo he llegit declaracions seves que parlava d'Euskal Herria i que deia que la millor política lingüística que havien fet allà era precisament la política industrial, que va frenar la desindustrialització a Euskal Herria. Paraules seves, perquè havia contribuït a mantenir els llocs de treball, perquè havia ajudat a arrelar la població al territori, a frenar determinats desplaçaments cap a grans centres urbans i, en definitiva, a preservar algunes de les condicions socials que permeten la reproducció de la llengua. Nosaltres estem d'acord amb aquestes declaracions seves i, de fet, jo crec que aquesta és la qüestió que li intentàvem plantejar. Perquè si acceptem que aquesta és la idea, si acceptem que les condicions materials de vida tenen un impacte directe sobre la salut de la llengua, aleshores la pregunta és inevitable, i per què..., la pregunta és per què la política lingüística que fa el seu Govern continua ocupant-se gairebé exclusivament dels efectes i tan poc de les causes? I això és el que fa el seu Pacte Nacional per la Llengua, planteja mesures sectorials, nosaltres ja li hem dit, d'una en una està molt bé, però no és en cap cas una eina que transformi ni que faci que aquesta llengua sigui necessària. Perquè si el problema és que el català deixa de ser necessari, la qüestió no és quants cursos fem, la qüestió no és quines xarxes creem, no? La qüestió és en quines condicions tenim perquè la llengua sigui necessària i per nosaltres aquesta és la base de tot.

I jo crec que aquí és on nosaltres creiem que hem de començar a parlar de coses concretes per fer que la llengua. Ho sigui, la primera, l'Administració. Si hi ha un espai on la Generalitat té capacitat directa de fer que el català sigui una llengua necessària, és precisament aquest, l'Administració. I no estem parlant de temes de sensibilització o de campanyes, estem parlant de garantir que l'Administració catalana funcioni plenament en català. Això vol dir assumir que el coneixement de la llengua és una condició normal per exercir funcions públiques arreu, especialment en àmbits tan sensibles com la sanitat, ja n'hem parlat, continuen produint-se aquestes vulneracions de drets lingüístics que no es poden explicar per una manca de diagnosi, tothom

coneixem el diagnòstic, el compartim, sinó que hi ha una manca política d'abordar les causes que estan provocant aquesta repetició de la vulneració de drets.

I la segona, evidentment, per nosaltres està relacionada amb el model productiu. Estem tots d'acord amb la necessitat que la població aprengui la llengua però la pregunta continua sent la mateixa, en quines condicions la poden aprendre? Perquè sabem que hi ha tots aquests sectors sencers de l'economia catalana que funcionen gràcies a persones que estan encadenades a jornades laborals duríssimes, amb salaris molt baixos, amb dificultats fins i tot per a l'habitatge, amb una vida que és d'anar a la feina a casa, i després no ens ha de sorprendre que no aprenguin el català. Quan ho han de fer? En quin temps? Amb quins recursos? Amb quin suport? I nosaltres aquí defensem que s'ha d'establir una estratègia nacional perquè tothom pugui accedir a l'aprenentatge de la llengua, no basat només en la responsabilitat individual de si volem aprendre o no, sinó també una corresponsabilitat pública i empresarial.

Si una empresa necessita treballadors, també ha d'assumir responsabilitats en la seva incorporació lingüística i, per tant, és necessari poder intervenir al mercat de treball privat, com a mínim, generar les condicions que ens permetin intervenir en aquest mercat de treball privat, sobretot en aquells sectors que són més refractaris a fer-ho. Estem parlant de l'hostaleria, del sector agroalimentari, de les càrniques, amb formació dintre de la jornada laboral, amb temps retribuït, amb suport públic que faci que no l'empresa no discrimini a les persones per si després les ha de formar, sinó que tingui tot el suport necessari perquè aquesta formació sigui efectiva. I al mateix temps, evidentment, garanties efectives d'aquests drets lingüístics de la ciutadania en l'atenció al públic, perquè una cosa i l'altra formen part, per nosaltres, del mateix projecte. Per tant, no es tracta només de garantir un dret a aprendre català, sinó també de construir les condicions materials perquè aquest dret es pugui exercir.

Nosaltres també creiem que és molt important una vinculació de recursos públics a la responsabilitat lingüística. Continuem transferint enormes quantitats de recursos públics a empreses, entitats, a serveis sense exigir-los aquests compromisos lingüístics que sigui proporcional al diner públic que en reben. Això és molt evident, per exemple, al món de les cures, on hi ha una part molt important que és treball

contractat a través d'empreses o entitats o organitzacions, però també en molts altres sectors que operen amb recursos públics. I si una entitat rep diner públic, també hauria d'assumir la responsabilitat pública i, entre aquests, la garantia dels drets lingüístics.

Torno al final, el temps passa molt ràpid. La reflexió que vostè feia sobre Euskal Herria em sembla molt correcta i la qüestió és què fem de dir que això és correcte si sabem que aquestes condicions del model productiu, l'arrelament al territori i la cohesió comunitària són determinants per al futur de la llengua, aleshores la pregunta no és només què pot fer vostè des de la Conselleria de Política Lingüística, sinó també què pot fer el Govern de Salvador Illa, què està disposat a fer per actuar en conseqüència amb aquesta constatació. I sincerament, nosaltres, després la primera resposta, continuem sabent com pensa resoldre aquesta contradicció entre el que vostè diu i el que el Govern de Salvador Illa està fent.

Gràcies.

La vicepresidenta primera

Gràcies, diputada. És el torn ara del conseller Francesc Xavier Vila i Moreno.

El conseller de Política Lingüística (Francesc Xavier Vila Moreno)

Gràcies. Diputada, m'alegra que estiguem d'acord en alguna part de les avaluacions i que llegeixi articles i li agradin.

Efectivament, crec que a Euskal Herria han tingut traça a l'hora de controlar determinats elements de desenvolupament econòmic i que des de molts punts de vista hi ha elements que hauríem de saber aprendre del que s'ha fet allà.

Deixi'm que li digui tres o quatre coses, només. La primera, el català és necessari per treballar a l'Administració pública, sobretot en aquells llocs on és possible fer-ho. Ara mateix tenim un problema en el camp de la salut. En el camp de la salut ens hem passat 20 anys sense formar els metges que necessitàvem que coneguessin català i per tant no tenim disponibles prou metges que sàpiguen català. Estem fent un esforç ingent per incrementar el nombre de metges que es produeixen a Catalunya, que es formaran a Catalunya, està creixent el nombre de metges per tal de formar-los en llengua catalana. Volem créixer? Moltíssim més. Volem anar més de pressa?

Moltíssim més, amb el nou pressupost justament hem posat l'èmfasi en aquest aspecte, però lamentablement ara no hi ha l'estoc humà per tal d'aconseguir que tots el personal sanitari avui mateix sàpiguen català.

Punt número dos. Quan estableix la contradicció entre les condicions materials i l'aprenentatge, permeti'm que li faci un matís: en el seu model hi falta un element, hi ha les condicions laborals, les condicions estructurals, en segon lloc, hi ha les condicions tècniques, els elements, els materials, el personal docent, les estructures d'ensenyament, i finalment, arribem a les condicions que permeten, individuals, fins i tot a la voluntat. Des de la meua Conselleria hem treballat enormement perquè tot el que són els elements que permeten els aprenentatges estiguin disponibles des d'aquesta perspectiva, hem incrementat des de 80.000 places que hi havia l'any 2021 fins a pràcticament 150.000 que hem ofert aquest any, i el nostre objectiu és arribar a les 200.000. Reconixerà, si més no, que això és un element positiu a l'hora de facilitar un aprenentatge de la llengua. I li diré més, no només és positiu, és la condició prèvia per tal de poder incorporar el que és al món laboral i al món empresarial aquest esforç perquè sense aquests materials, sense aquestes places, sense aquest personal, la resta seria senzillament escriure sobre el paper, fer normes dient «a partir d'ara és obligatori x»; si no disposem ni dels docents ni de les eines d'aprenentatge això quedarà, com tantes altres vegades, en lletra morta.

Però afortunadament, durant l'últim any hem estat treballant amb els actors socials i per això, tal com es va comunicar durant la revisió que vam fer dels resultats del Pacte Nacional per la Llengua, les principals entitats patronals i sindicals han arribat a un acord, a un full de ruta en el marc del Consell pel Diàleg Social, que es farà públic tan aviat com sigui possible, per tal d'entrar justament en allò que vostè em demanava, que és de quina manera incorporem l'aprenentatge de la llengua, de quina manera incorporem els drets lingüístics a dins de l'àmbit laboral? Crec que això és un pas endavant, No s'havia fet històricament, no hi havia hagut aquesta concertació, i des d'aquest punt de vista, doncs, igual com li deia al principi que m'agradava que li agradessin els meus articles, doncs espero que també li agradarà conèixer aquesta notícia.

Moltes gràcies.

La vicepresidenta primera

Gràcies, conseller.

Atès que no hi ha més punts a l'ordre del dia d'aquesta tarda, se suspèn la sessió, que es reprendrà demà a les nou del matí.

La sessió se suspèn a...